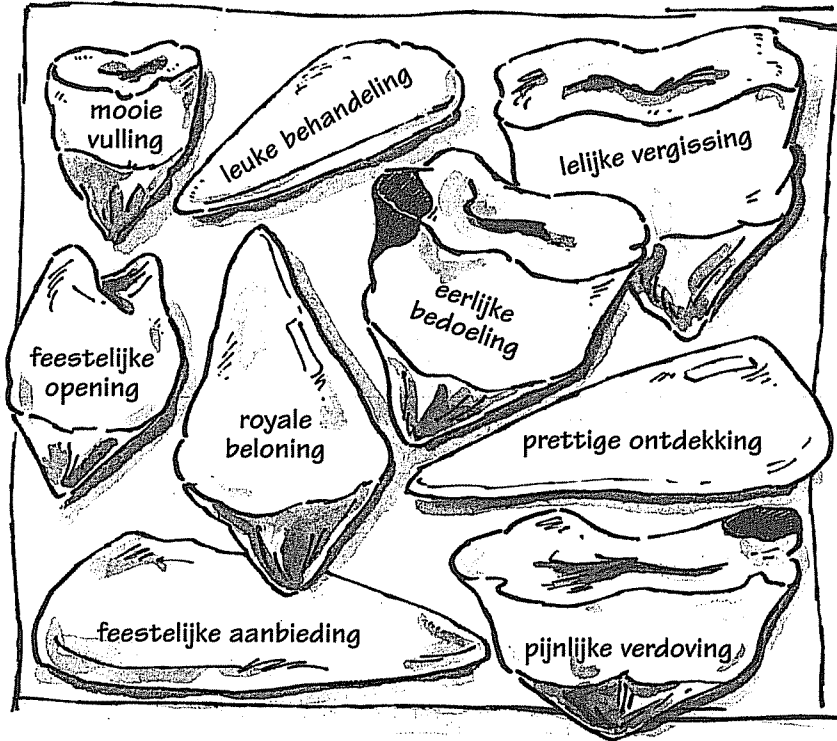

Inhoud

	1 Een mooi kapsel	4		16 Op de glijbaan	34
	2 Bij de kapper	6		17 Van de glijbaan	36
	3 De verkoopster	8		18 Patat met	38
	4 Op tijd of te laat	10		19 In het zwembad	40
	5 Op reis	12		20 In de wildernis	42
	6 Te laat?	14		21 In de jungle	44
	7 Een angstig avontuur	16		22 Glitterboy	46
	8 Bootje varen	18		23 Rommelboy	48
	9 In de boot	20		24 Dieren in het nieuws	50
	10 Een zinkend schip	22		25 Vlug en snel	52
	11 Op de camping	24		26 Kraaijenstreken	54
	12 Uit de tent gelokt!	26		27 Niet voor de poes!	56
	13 De verrassing	28		28 Op de boerderij	58
	14 Zand, zand, zand	30		29 Succes!	60
	15 Aan het strand	32		Hoe ver ben je?	62

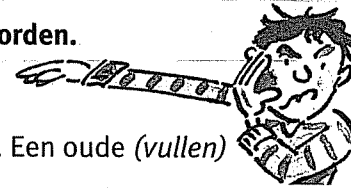

1 Welke zelfstandig naamwoorden staan er in de tanden?

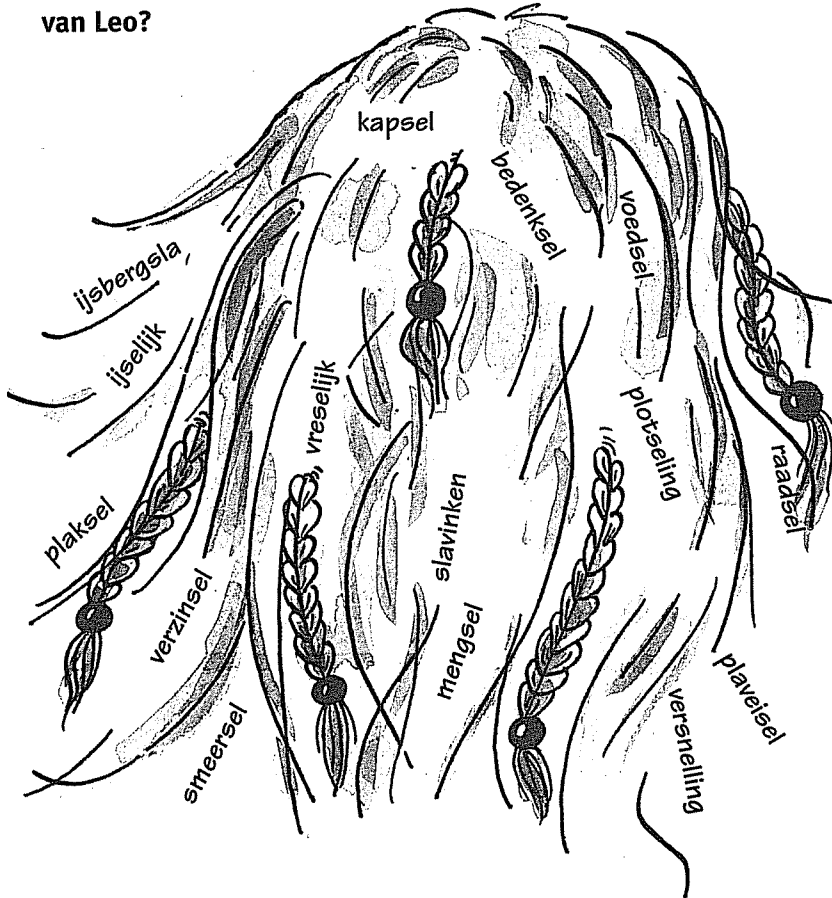
vulling _____

2 Maak -ingwoorden.

Leo heeft kiespijn. Een oude (vullen) _____
 vulling _____ is niet goed meer. De tandarts
 begint met een (verdoven) _____
 Leo durft niet te kijken. Dan maakt de tandarts
 een (vergissen) _____ De
 tandarts denkt dat er een voortand moet
 worden getrokken. Hij heeft al een tang in zijn
 handen. Gelukkig kijkt Leo nu door de smalle
 (openen) _____ tussen zijn wimpers.
 'Ho tandarts, dat is niet de (bedoelen)
 _____' roept Leo. 'Ik kom niet voor
 deze (behandelen) _____ maar
 voor een (vullen) _____'
 De tandarts is blij met de tijdige (ontdekken)
 _____ van zijn fout. Als (belonen)
 _____ mag Leo elke week gratis naar
 de tandarts. Beleefd weigert Leo deze
 (aanbieden) _____

3 Welke zelfstandig naamwoorden met -sel staan er in de haren van Leo?

kapsel

4 Welke woorden horen hier?

raden wordt raadsel ☒ (1e letter)

mengen wordt ☐ (2e letter)

kappen wordt ☐ (3e letter)

plakken wordt ☐ (1e letter)

zagen wordt ☐ (2e letter)

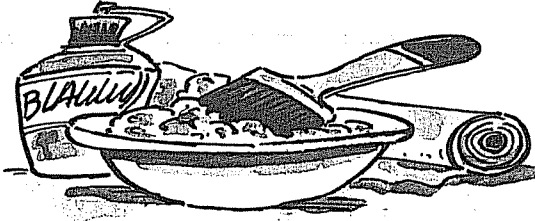
dekken wordt ☐ (3e letter)

Lees van onderen naar boven.

Leo gaat naar de

6	5	4	3	2	1
					r

- ① Maak van de werkwoorden een zelfstandig naamwoord met *-sel*.

Leo wil een ander (*kappen*) kapsel

Hij weet niet welk model hij wil, dat is voor hem een (*raden*)

Het wordt dus een (*verzinnen*)
van de kapper.

Eerst wordt zijn haar gewassen.

Dan wordt er een blauw (*smeren*)
in gedaan.

En op het laatst doet de kapper er een soort (*plakken*) doorheen.

Als Leo in de spiegel kijkt, ziet hij het (*bedenken*) van de kapper. Het is een vreemd (*mengen*) geworden.

- ② Welke zelfstandig naamwoorden met *-sel* kun je van deze werkwoorden maken?

1 *bedenken* wordt

b	e	d	e	n	k	s	e	l
---	---	---	---	---	---	---	---	---

2 *voeden* wordt

--	--	--	--	--	--

3 *dekken* wordt

--	--	--	--	--	--

4 *stikken* wordt

--	--	--	--	--	--

5 *verzinnen* wordt

--	--	--	--	--	--	--	--

6 *smeren* wordt

--	--	--	--	--	--	--

Lees van boven naar beneden.

Waar gaat Leo naar toe?

Naar de

d ¹	2	3	4	5	6
----------------	---	---	---	---	---

3 Probeer de woorden te ontcijferen.

Ze eindigen allemaal op *-baar*.

eelbaar

bespreekbaar

prikkelbaar

oorekbaar

leesbaar

bereikbaar

brandbaar

opvouwbaar

4 Maak van de werkwoorden een woord met *-baar*.

5 Waar gaat Leo heen? Maak *-baar*woorden van de werkwoorden.

horen wordt

hoorbaar

(1e letter) **(h)**

houden wordt

(2e letter) ☐

besteden wordt

(2e letter) ☐

dragen wordt

(1e letter) ☐

delen wordt

(2e letter) ☐

vervangen wordt

(6e letter) ☐

bewegen wordt

(3e letter) ☐

bereiken wordt

(5e letter) ☐

verstaan wordt

(8e letter) ☐

kneden wordt

(1e letter) ☐

voelen wordt

(3e letter) ☐

lezen wordt

(1e letter) ☐

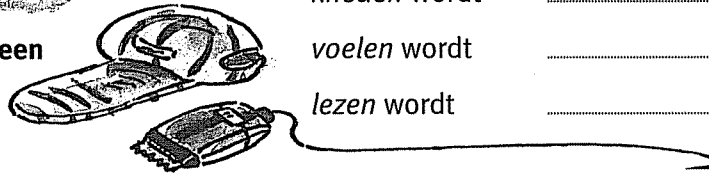
De dokter is dag en nacht (*bereiken*) bereikbaar en bij de dokter is alles (*bespreken*)

De dokter wijst naar Leo's blauwe haren. 'Is dat (*branden*) of (*eten*)?' Leo kijkt

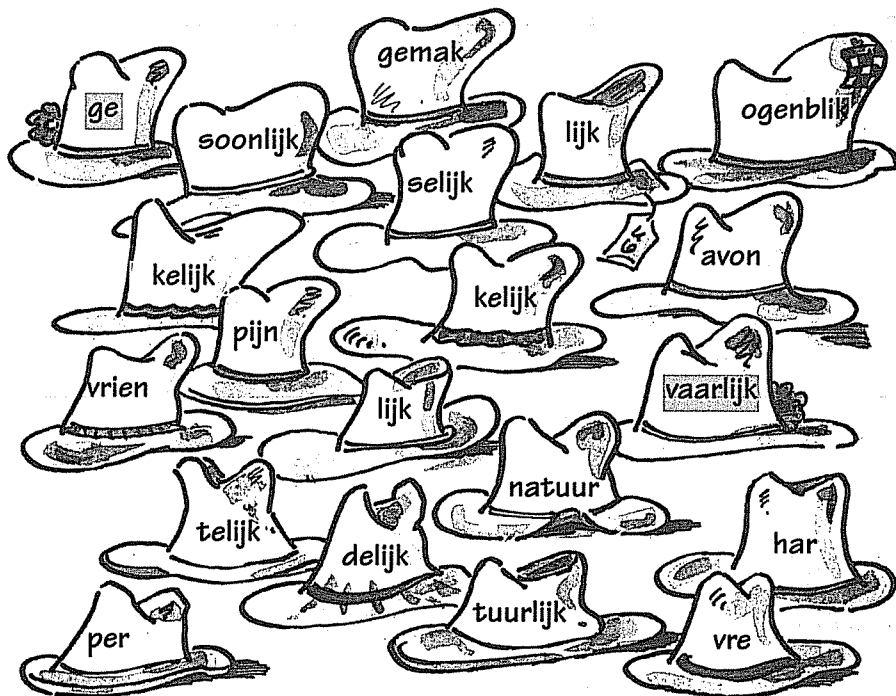
(*prikkel*) 'Nee dokter, het is ook niet (*opvouwen*) of (*breken*)

..... maar wel vreselijk (*zien*)!' Leo is echt ziek van het blauwe haar. De dokter

schrijft een duidelijk (*lezen*) recept: kaalscheren en twee maanden een pet op!

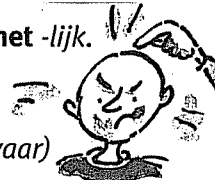

- ① Zoek steeds twee hoeden die bij elkaar passen. Maak daarmee een bijvoeglijk naamwoord op *-lijk*. Schrijf dat ook op.

gevaarlijk

- ② Maak van de zelfstandig naamwoorden een bijvoeglijk naamwoord met *-lijk*.

De kapper heeft met een (*gevaar*) gevaarlijk scheermes het hoofd van Leo kaal geschoren. Voor Leo is het een (*pijn*) ervaring. Toch heeft hij de kapper (*vriend*) bedankt voor dit (*gemak*) kapsel. Leo gaat nu (*natuur*) naar een hoedenwinkel. (*Ogenblik*) komt er een verkoopster aanlopen. ‘(*Hart*) welkom, kan ik u helpen?’ vraagt de verkoopster. ‘Ik zoek een petje om dit (*vrees*) hoofd te bedekken.’ ‘Helemaal niet nodig,’ zegt de verkoopster. ‘Ik vind het (*persoon*) juist heel stoer en (*avontuur*) !’ Helemaal blij verlaat Leo de hoedenwinkel. Zonder petje!

3 Welke bijvoeglijk naamwoorden met *-lijk* kun je van de volgende zelfstandig naamwoorden maken?

- 1 *letter* wordt letterlijk (9e letter) k
- 2 *nacht* wordt (2e letter)
- 3 *zaak* wordt (2e letter)
- 4 *ogenblik* wordt (6e letter)
- 5 *schade* wordt (eerste 3 letters)
- 6 *licht* wordt (6e letter)
- 7 *figuur* wordt (6e letter)
- 8 *mens* wordt (5e letter)
- 9 *land* wordt (3e letter)

4 Vul nu zelfstandige naamwoorden in die eindigen op *-heid*.

Leo heeft nu geen last meer van zijn (*kaal*) kaalheid

's Winters draagt hij af en toe een muts en das tegen (*verkouden*)

Leo durfde uit (*verlegen*)

niet meer naar de hoedenwinkel.

Want de verkoopster in de hoedenwinkel is een (*schoon*)

Maar om zijn (*dankbaar*)

te tonen, heeft hij haar een roos gegeven.

Voor de (*gezellig*)

gaf ze hem toen een kus.

Leo bloosde van (*verlegen*)

Zo'n beloning is immers een (*zalig*) !

1 Sandor, Borgia en Koen gaan op schoolreisje. In het verleden was juf Pia wel eens te laat. Is tegenwoordig iedereen op tijd?

Zet alle werkwoorden in de tegenwoordige tijd.

Het (is - was) is vandaag donderdagochtend 13 juni. De wekker (loopt - liep) af. Sandor (wordt - werd) wakker. Slaperig (kijkt - keek) hij naar de klok. Het (is - was) half acht. 'Ik (had - heb) vandaag geen zin in school.' Hij (draait - draaide) zich nog een keer om. Om half negen (ligt - lag) Sandor nog te slapen. Hij (droomt - droomde) van meester Wim. Die (smijt - smeed) rekenboeken naar de kinderen. De grootste stapel (is - was) voor Sandor. Het angstzweet (breekt - brak) hem uit: 'Nee, nee, ik (wil - wilde) niet zoveel werk.' In zijn droom (kijkt - keek) meester Wim gemeen. Plotseling (ziet - zag) Sandor Juffrouw Pia. 'Rustig maar, Sandor. Op schoolreisje (hoeft - hoefde) niemand te werken,' (zegt - zei) ze vriendelijk. Schoolreisje? Met een schok (zit - zat) Sandor rechtop in bed.

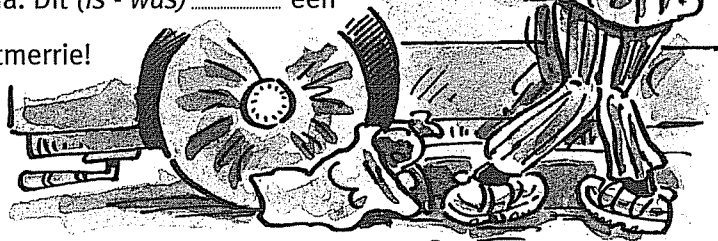
2 Te vroeg? Zet alle werkwoorden in de tegenwoordige tijd.

Het (is - was) is vandaag donderdagochtend 13 juni. Borgia (was - is) al 2 uur wakker. Borgia (is - was) geen Nederlandse naam. Zijn naam (komt - kwam) uit Spanje. Borgia (heeft - had) een Spaanse oma. Vandaag (wil - wou) hij vroeg naar school. Ze (gingen - gaan) op schoolreisje. Borgia (ziet - zag) Koen bij de supermarkt. Ze (kopen - kochten) snoep voor onderweg. Om half negen (waren - zijn) ze al op school, allebei behoorlijk misselijk. Het is negen uur, de busjes (staan - stonden) klaar voor de school. 'Allemaal instappen,' (roept - riep) meester Wim. Hij (telt - telde) de kinderen en (komt - kwam) er drie te kort.

3 Nog op tijd? Zet alle ww. in de tt.

De bussen (*vertrekken - vertrokken*) **vertrekken** bijna. Op het laatst (*stappen - stapten*) nog drie kinderen in. Borga en Koen (*kwamen - komen*) een beetje bleekjes van het toilet. Sandor (*hijgt - hijgde*) nog van het harde fietsen. 'Zo Sandor, jij (*viert - vierde*) al vroeg carnavaal,' (*plaagde - plaagt*) juffrouw Pia. Sandor (*bekijkt - bekeek*) zichzelf in het raam van de bus. Carnaval? In de ruit van de bus (*zag - ziet*) hij een jongen in pyama. Dit (*is - was*) een nachtmerrie!

4 Zet alle werkwoorden in de verleden tijd.

Gisteren (*staan - stond*) **stond** ik heel vroeg op. We (*zullen - zouden*) op schoolreisje gaan. Om acht uur (*ben - was*) ik bij de supermarkt. Koen (*staat - stond*) daar al te wachten. We (*kopen - kochten*) drie zakken

chips, zes trekdroppen en acht repen. Toen we op school (*kwamen - komen*) (*is - was*) alles op. Koen (*wordt - werd*) erg misselijk en ik een klein beetje. Toen we van de wc (*komen - kwamen*) (*vertrekt - vertrok*) de bus al bijna. Niemand (*ziet - zag*) dat we misselijk (*zijn - waren*) iedereen (*kijkt - keek*) naar Sandor in zijn gestreepte pyama. Nou vorig jaar (*vond - vind*) ik het begin van de schoolreis veel leuker.

1 Vul steeds de juiste vorm van het werkwoord in.

Borga en Koen (*gaan - gaat*) **gaan** mee naar Madrid.

De Spaanse oma van Borga (*woont - wonen*) daar.

De jongens (*logeren - logeer*) bij haar en zij

(*zal - zullen*) hen in Madrid opwachten. De jongens

(*moet - moeten*) twee uur voordat het vliegtuig (*vertrekt - vertrekken*) op Schiphol zijn.

Daar (*moet - moeten*) Borga naar de wc. Koen (*gaat - gaan*) ondertussen een stripboek kopen.

Zo (*raakt - raken*) ze elkaar kwijt. Eindelijk (*vindt - vinden*) ze elkaar. Vlug (*rent - rennen*)

..... ze naar de douane. Borga (*zoekt - zoeken*) zijn paspoort. Tenslotte (*vindt - vinden*)

hij het. Ze (*holt - hollen*) naar het vliegtuig. Koen (*kijkt - kijken*) op zijn horloge. Nog drie

minuten! Hijgend (*komt - komen*) ze bij het vliegtuig. Fout! Dit vliegtuig (*vliegt - vliegen*)

naar Rome. Het vliegtuig naar Madrid (*staat - staan*) aan de andere kant. Ze (*sprint - sprinten*)

..... zo hard ze kunnen. Koen (*struikelt - struikelen*) En Borga (*vallen - valt*) over

Koen. Als ze (*opstaan - opstaat*) zien ze het vliegtuig naar Madrid (*opstijgt - opstijgen*)

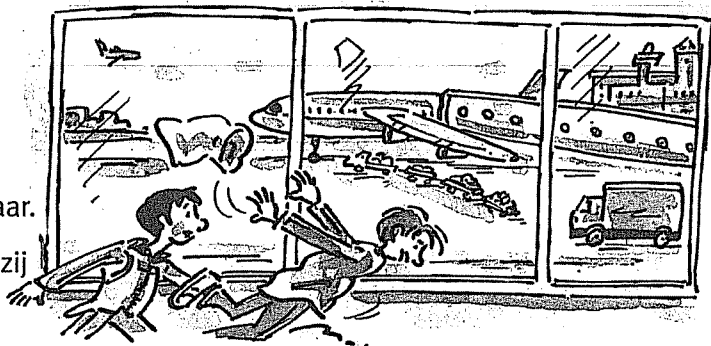
Borga (*kijkt - kijken*) heel ongelukkig en Koen (*begint - beginnen*) te huilen. Een aardige

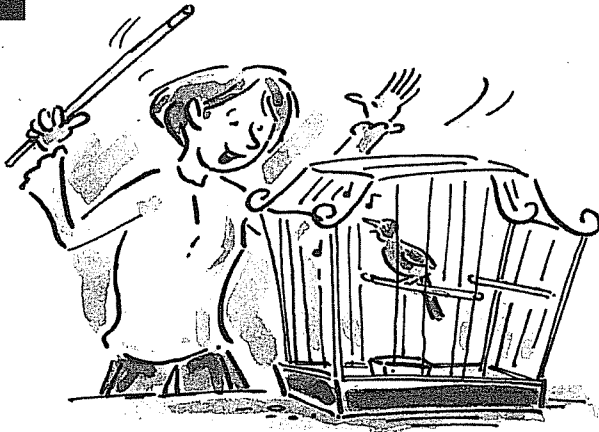
stewardess (*vraagt - vragen*) wat er aan de hand is. Snikkend (*vertelt - vertellen*)

de jongens hun verhaal. De stewardess (*hebben - heeft*) medelijden.

Ze (*overlegt - overleggen*) met een piloot. Even later (*zit - zitten*) de jongens in een

supersonisch straalvliegtuig op weg naar Madrid! Oma (*staat - staan*) al op hen te wachten.

2 Te laat! Vul het juiste werkwoord in.

Koen kwam te laat, want zijn moeder (roep - riep) **riep** hem niet. Borga kwam te laat, omdat hij te laat (opstaat - opstond) Sandor kwam te laat, omdat de chauffeur (vergeet - vergat) te stoppen. Meester Wim was te laat, omdat een konijn in zijn vinger (bijt - beet) Juf Pia was te laat, omdat ze de kanaries zangles (gaf - geef) De directeur was te laat, want zijn auto (vlieg - vloog) uit de bocht.

3 Veel te laat? Vul de voltooid deelwoorden maar in.

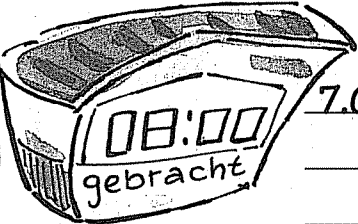
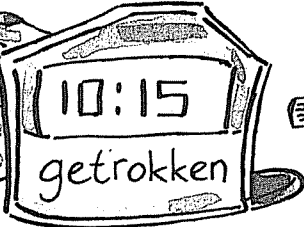
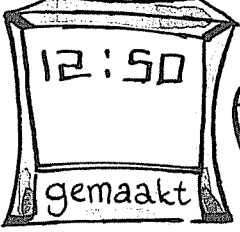
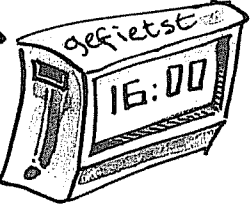
Gisteren is de wekker op tijd (aflopen) **afgelopen** Maar ik was weer in slaap (vallen) Gelukkig ben ik net op tijd wakker (worden) Ik heb snel mijn tanden (poetsen) en mijn haren (kammen) Ik ben snel op mijn fiets (springen) en naar school (snellen) Juf Pia heeft toen erg om me (lachen) Ik had mijn pyama (aanhouden)! Van schaamte ben ik toen bijna door de grond (gaan)! Gelukkig ben ik niet zo misselijk (zijn) als Koen en Borga!

4 Vul de ontbrekende woorden in.

	tegenwoordige tijd	verleden tijd	voltooid deelwoord
De moeder	roept	riep	heeft geroepen
Borga	staat op	op	is
Sandor		vergat	is
De geit	bijt		heeft
De hele klas		was	is
Juf Pia	geeft		heeft

1 In iedere klok zit een voltooid deelwoord verstopt. Zoek ze op. Het eerste woord begint om 7 uur 's morgens.

Het tweede één uurtje later. Ga zo verder.

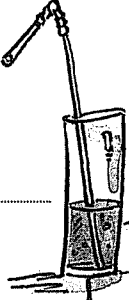
				7.00 opgestaan
				
				
				

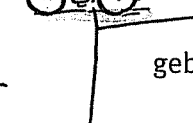
2 Gebruik de woorden uit de klokken in dit verhaal.

Borga is om zeven uur opgestaan
 Om 8 uur heeft hij zijn ouders ontbijt op bed
 De school is om half 9
 Om 10 uur is Borga bij de tandarts
 De tandarts heeft twee kiezen
 Om 12 uur is Borga weer op school
 Om half 1 heeft hij acht boterhammen
 Daarna heeft hij buiten
 's Middags hebben ze sommen
 Om 16.00 uur stapte Borga op zijn fiets
 en is hij naar huis
 Tot 17.00 uur heeft hij met Koen
 op het grasveld
 Daarna heeft Borga boodschappen
 Om 19.00 uur heeft hij tv
 Voor de tv is Borga in slaap
 Om 21.00 uur is hij wakker
 Hij had zijn huiswerk nog niet

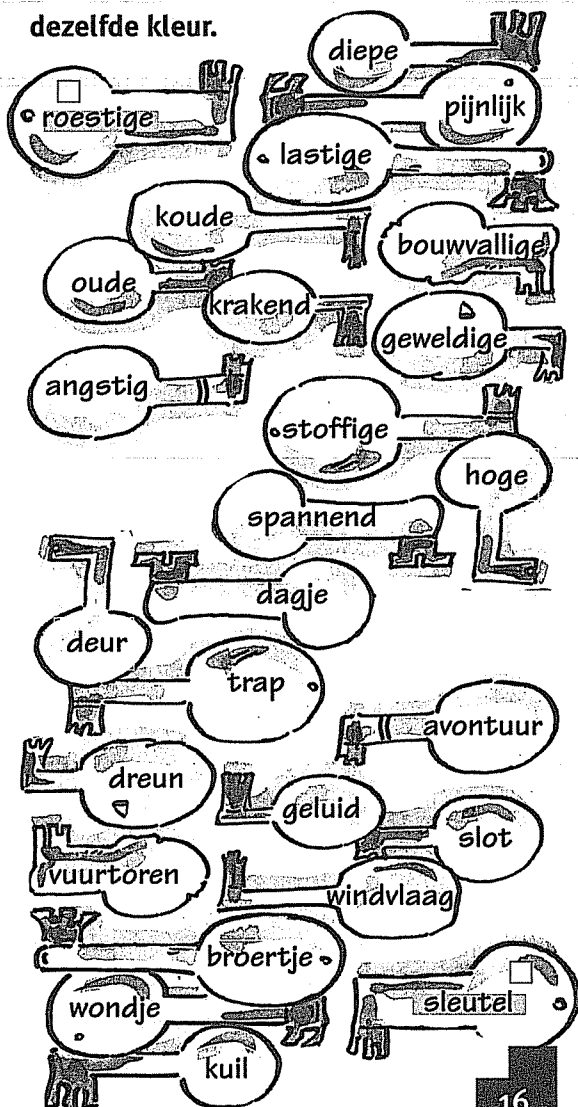
3 Borga is te moe om zijn huiswerk te maken. Help je hem even? Zet een streep door de verkeerde voltooid deelwoorden.

 gedrinkt	gedronken	gedrank
gemaken	gemookt	gemaakt
geworden	gewerden	gewerd
 gevielen	gevald	gefallen
 gekookt	gekoken	gekokend
 gefietsen	gefietst	gefietsten
gebrengrd	gebracht	gebrenge

- 1 Geef de sleutels die bij elkaar horen dezelfde kleur.

- 2 Uit de sleutels moet je telkens een bijvoeglijk nw. kiezen.

Een spannend dagje aan het strand.

'Aul' Evert stapt op een sleutel, terwijl hij een kuil graaft bij de vuurtoren.

Zijn broertje Nico pakt de sleutel en rent ermee naar de deur van de vuurtoren. Evert hinkt hem achterna. Onder zijn voet bloedt een wondje. Nico steekt de sleutel in het slot. Hij past. Met een geluid gaat de deur open. In het donker zien ze vaag een trap. Nico en Evert lopen nieuwsgierig naar binnen. Plotseling voelen ze een windvlaag en met een dreun slaat de deur dicht. In het donker begint een avontuur. Ze zitten opgesloten!

- 3 Vaak eindigen bijvoeglijke naamwoorden op -e. Soms ontbreekt die -e. Als je voor znw. een zet, valt soms die -e weg.

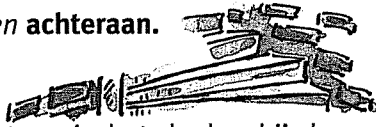
het krakende geluid een

de roestige sleutel

het pijnlijke wondje

4 Stoffelijke bijvoeglijk naamwoorden
krijgen altijd **-en** achteraan.

Nico en Evert staan in het donker bij de
(hout) **houten** trap. Evert doet zijn
(katoen) t-shirt uit en bindt
dat om zijn bloedende voet. De jongens
proberen eerst de (metaal)
deur open te duwen. Dit mislukt. Dan maar
naar boven. Er is geen (ijzer)
trapeuning. Ze lopen daarom op de tast
langs de (steen) muur. Eindelijk
zijn ze boven. Het is al donker. Nico begint
te huilen, hij heeft het koud. 'Komen we
hier nog uit, Evert?' snikt hij. 'Natuurlijk,
Nico,' antwoordt Evert. Hij ziet een oude
(wol) trui liggen en geeft die
aan Nico. Rillend van de kou vallen ze in
slaap op de (beton) vloer.

Komt dit wel goed?

5 Worden de jongens gered? Vul de bijvoeglijke naamwoorden
goed in. Let op bij plastic en nylon. Schrijf de letter onder de pijl.

beton Het is koud op de vloer. (1e l) **b**

plastic Nico heeft sandalen aan. (2e l) ☐

dom Het was een plan om de deur
open te maken. (2e l) ☐

vervelend Nico vindt Evert soms een
..... broer. (5e l) ☐

vervelend Evert vindt Nico soms een
..... broertje. (9e l) ☐

staal De vuurtoren had een dak. (1e l) ☐

pijnlijk Er kwam bloed uit de wond. (1e l) ☐

katoen Evert bond zijn t-shirt (4e l) ☐
om zijn voet.

nylon Hij deed er een visdraad om. (4e l) ☐

bezorgd 's Morgens stonden hun
ouders voor hun neus. (5e l) ☐

Gered! Hoe kan dat?

Vader en moeder hebben het van Evert gevolgd.

- 1** Isa en Boris gaan het water op. Hoe? Dat kun je hieronder uitvinden. Kleur de zes zinnen die helemaal goed zijn en je weet het. Let vooral op het tweede deel van de zin.

Isa en Boris gaan bootje varen, omdat het zulk mooi weer is.

Ze mogen alleen varen, hoewel ze hebben gedaan dat nooit eerder.

Hun ouders vinden het goed, indien ze zijn voorzichtig.

Ze varen met hun ouders mee, zodat die op Isa en Boris kunnen letten.

Achter de boot hangt een klein bootje, waarin zus en broer zitten.

Ze varen lekker snel, aangezien vader de motor op z'n hardst zet.

Al snel gaan ze langzamer, omdat de motor begeeft het.

Dat wordt peddelen, totdat iemand neemt hen op sleeptouw.

Het bijbootje deint flink, doordat de motor hoge golven maakt.

Isa lacht naar de andere boten, omdat die veel langzamer gaan.

- 2** Ga na hoe je de zinnen af moet maken. Zet een rondje om de letter ervoor.

Isa maakt haar handen los van de boot,

t terwijl ze maakt een lange neus.

s terwijl ze een lange neus maakt.

Het gaat goed,

l zolang de golven niet te hoog zijn.

c zolang de golven zijn niet te hoog.

Isa valt bijna uit de boot,

o als een grote golf op de boot afkomt.

h als op de boot afkomt een grote golf.

Boris grijpt haar vast,

i voordat ze uit de boot vallen.

e voordat ze uit de boot kan vallen.

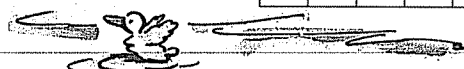
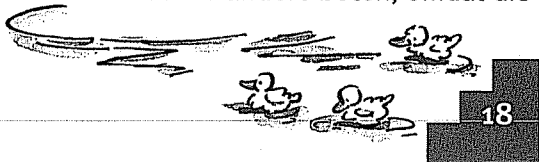
Isa schaamt zich,

t omdat de mensen nu lachen om haar.

p omdat de mensen nu om haar lachen.

Het bootje heet: de

1	2	3	4	5
s				

3 Welke zinnen horen bij elkaar? Zet de letters achter elkaar die voor de goede zinnen staan.

Ze zijn met z'n vieren op het eiland,

- run alsof niemand het eiland op durft.
bee alsof op durft niemand het eiland.
koe alsof het eiland niemand op durft.

Ze liggen languit in het gras,

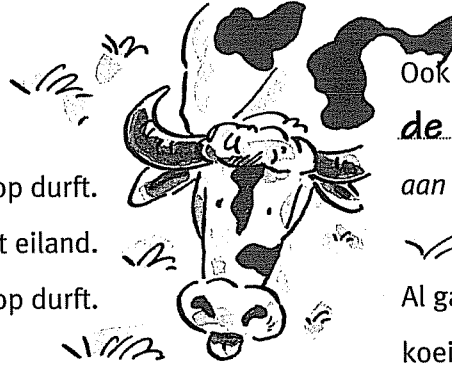
- ien nadat een lekkere boterham ze hebben gegeten.
ste nadat ze hebben gegeten een lekkere boterham.
der nadat ze een lekkere boterham hebben gegeten.

Opeens wordt Boris wakker,

- sch als hij een vreemd geluid hoort.
pla als een vreemd geluid hij hoort.
nbo als hij hoort een vreemd geluid.

Een koe kijkt hem recht in de ogen,

- agt terwijl op een stukje gras ze kauwt.
rik terwijl ze op een stukje gras kauwt.
els terwijl kauwt ze op een stukje gras.

4 Zet de zinsdelen in de goede volgorde.

Ook Isa wordt wakker van een koe, omdat de koe

aan haar gezicht - likt - de koe

Al gauw staat een hele kudde alsof

zijn - een bezienswaardigheid - ze

Nu snappen ze, waarom

niemand - picknickt - op het eiland

Ze pakken hun spullen, zodat

kunnen verlaten - dit koeienland - ze - snel

Het eiland heet

r	u	n								
---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--

- ① Isa en Boris varen met het rubberbootje. Ze vragen elkaar steeds wat. Wat? Zet steeds een rondje om de letter voor de goede zin.

Na een poosje varen, vraagt Boris: 'Zullen we even stoppen?'

1 **b** Boris vraagt even of ze zullen stoppen.

m Boris vraagt of ze even zullen stoppen.

Ze liggen te zonnen op de boot. Opeens vraagt Isa aan Boris:

2 **r** Isa vraagt of Boris hoort ook iets onder de boot.

o Isa vraagt of Boris ook iets onder de boot hoort.

Boris zegt: 'Ik hoor niets.' En ze soezen weer verder.

3 **t** Boris zegt dat hij niets hoort.

o Boris zegt niets dat hij hoort.

Isa wil de boot weer starten. Ze roept: 'De motor start niet!'

4 **o** Isa roept dat de motor niet start.

j Isa roept niet dat start de motor.

Isa zegt: 'Er zit allemaal ijzerdraad om de schroef.'

5 **e** Isa zegt dat er zit allemaal ijzerdraad om de schroef.

r Isa zegt dat er allemaal ijzerdraad om de schroef zit.

- ② Schrijf de zinnen anders.

De ouders van Boris en Isa turen in de verte.

'Zie jij iets?' vraagt vader aan moeder.

Vader vraagt **of moeder iets ziet.**

Ineens roept moeder: 'Ik zie het bootje!'

Moeder roept **dat**

'Het bootje lijkt wel leeg!,' zegt vader.

Vader zegt **dat**

Ze vragen zich af: 'Waar zijn de kinderen?'

Ze vragen zich af

'De kinderen spelen voor buitenboordmotor,'
zegt vader. Vader zegt

Ze besluiten om zelf voor

1	2	3	4	5
m				

te spelen.

3 Vaak kun je een kort antwoord geven. Wat mag je dan weglaten? Streep dat door. Zet een rondje om de letter voor de woorden die overblijven.

1 *Waar zijn jullie zolang geweest?*

~~We zijn zolang~~ op het water geweest.

(b) op het water

r zolang

d we zijn geweest

2 *Hoe lang zijn jullie weg geweest?*

We zijn twee uur weg geweest.

i weg geweest

e twee uur

a we zijn

5 *Hoe zijn jullie teruggekomen?*

We zijn teruggekomen door de boot te duwen.

r door de boot te duwen

p zijn teruggekomen

i we

6 *Zijn jullie erg moe en hongerig?*

Ja, we zijn erg moe en hongerig.

g ja

r we zijn

n erg moe en hongerig

3 *Waarom duurde het zolang?*

Het duurde zolang omdat we pech hadden.

l het duurde

z omdat we pech hadden

t zolang

4 *Wat is er met de motor gebeurd?*

Die motor is in ijzerdraad vastgelopen.

e die motor

k in ijzerdraad

o die is vastgelopen

7 *Wat willen jullie eten?*

Wij willen iets lekkers eten.

t wij willen

a eten

d iets lekkers

De ouders waren erg

1	2	3	4	5	6	7
b						

- ① Aan het eind van de middag varen de bootjes terug naar de haven. Het bootje van Isa en Boris wordt weer op sleeptouw genomen. In dat bootje gebeurt van alles. Schrijf wat er gezegd wordt op een andere manier op.

Boris en Isa zijn nog een beetje beteuterd over de kapotte motor.

Ze proberen elkaar de schuld te geven.

- 1 Isa zegt dat Boris niet zo hard had moeten varen. Boris wordt boos.
- 2 Hij zegt dat Isa de motor makkelijk had kunnen redden.
- 3 Isa lacht en roept dat ze zeker met haar tanden de draad had moeten doorbijten.

Ze beginnen een beetje te duwen en trekken aan elkaar. Boris valt bijna uit de boot.

- 4 Hij snauwt tegen Isa dat ze een beetje moet oppassen!

Het gestoei gaat door. Tot ze ineens een gesis horen.

- 5 Isa vraagt aan Boris of hij weet wat dat voor een geluid is.

Ineens weten ze het: de boot is lek.

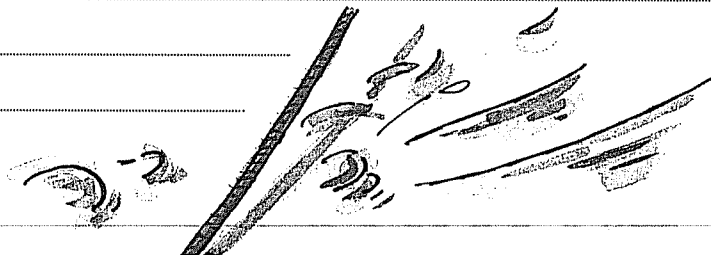
- 1 Isa zegt: 'Je had niet zo hard moeten varen.'

- 2 Hij

- 3 Isa

- 4 Hij

- 5 Isa

1 Moeder kijkt naar de kinderen,
als in de haven ze zijn gekomen.

2 Ze zegt: 'Wat zien de kinderen bleek.'

3 De kinderen knikken, tenzij ze buiten
adem op de steiger liggen. 'Isa en Boris
lijken wel zeeziek,' zegt moeder.

4 Maar vader ziet de boot en
weet al wat er aan de hand is.

5 'Wanneer zijn jullie ook alweer jarig?'
vraagt vader zich hardop af.

6 Boris en Isa kijken elkaar aan en
werpen een bezorgde blik op de boot.
Zouden ze dit jaar wel een cadeautje krijgen?

7 Vader zegt: 'Misschien is het leuk om dan een
wedstrijd ballonnenblazen of blaasvoetbal te
organiseren!' De bleke gezichten van de kinderen
worden nu nog witter.

Hun vader is niet grappig!

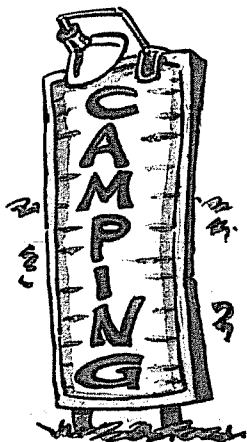

- 1 Wat kun je het beste doen met:
als in de haven ze zijn gekomen.
- a** zo laten staan
b vervangen door: als ze zijn gekomen in de haven.
c vervangen door: als ze in de haven zijn gekomen.
- 2 Ze zegt 'Wat zien de kinderen bleek.'
Vervang deze zin door een een zin met:
Ze zegt dat
- 3 Wat kun je het beste doen met: *tenzij*
- a** zo laten staan
b vervangen door: terwijl
c vervangen door: omdat
- 4 Schrijf het goed zonder aanhalingstekens.
'Isa en Boris lijken wel zeeziek,' zegt moeder.
- 5 Antwoord kort. Wanneer zijn jullie jarig?
- a** 'Over twee maanden zijn we jarig.'
b 'Over twee maanden zijn we dat!'
c 'Over twee maanden.'

① Hier lees je over kamperen. Je leest daarin 6 werkwoorden opgebouwd uit 2 woorden en die staan niet bij elkaar. Het zijn deelbare werkwoorden, zoals *aan-komen*. **Onderstreep beide delen.**

Na uren rijden komen
Levi en Danny met
Danny's ouders eindelijk
aan op hun camping.
Ze stappen gauw uit de
auto om rond te kijken.
Levi en Danny zijn tevre-

den. Het strand is vlakbij en er is ook een
grasveld om te voetballen. Ze knikken
naar elkaar. Deze camping keuren ze
goed! Ze krijgen zelfs een plekje om hun
eigen tent op te zetten.

Niets houdt hen nu nog tegen om een
fantastische vakantie te gaan beleven!

② Levi en Danny gaan gauw aan de slag.

Gaat dat wel helemaal goed? Maak tot slot het rijmpje maar af.

<i>opzetten</i>	Levi en Danny <u>zetten</u> hun tent <u>op</u>
<i>vasthouden</i>	Levi _____ de stok _____
<i>vastzetten</i>	En Danny _____ de haringen _____
<i>dichtritsen</i>	Snel _____ ze de tent _____
<i>weghollen</i>	Ze _____
<i>tegenhouden</i>	De vader van Danny _____ hen _____
<i>overdoen</i>	Hij zegt: _____ jullie dat maar _____
<i>aankijken</i>	Danny en Levi _____ elkaar verbaasd _____
<i>bijstaan</i>	Die tent _____ er toch prachtig _____!

Het voorste deel van het deelbare werkwoord komt _____
als er verder geen andere werkwoorden in de zin staan.

3 Nu gebeurt er iets anders!

binnengaan 'Jullie moeten jullie tent
maar eens binnengaan '
zegt de vader van Danny.

opzetten De jongens moeten hun
tent goed

voortzetten Dan kunnen ze hun
vakantie gauw

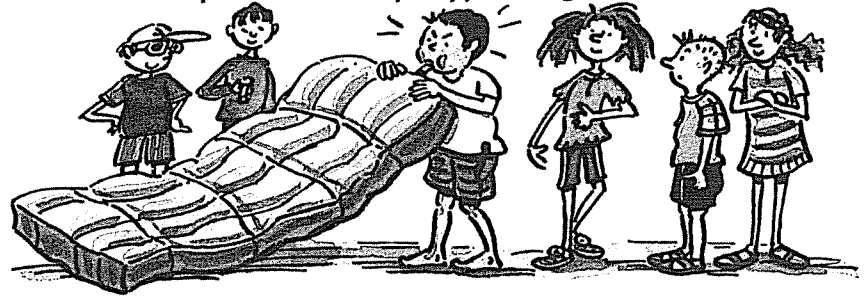
binnenkomen Maar ze kunnen de tent
bijna niet

overblijven Hij hangt zo slap, dat er
geen ruimte

inrichten Een kwartiertje later is de
tent gelukkig goed

**Staat er in een zin nog een werkwoord,
ja echt waar,
dan blijft het deelbare werkwoord
meestal**

**4 Nu willen de jongens gaan spelen. Maar moeten ze hun
luchtbedden opblazen en het pompje is weg.**

opblazen De jongens blazen het luchtbed dan maar
zelf op

uitputten Dit karwei hen

nadenken Levi even

uitloven We een beloning

goedkeuren Danny dit idee

klaarstaan Even later een lange rij kinderen

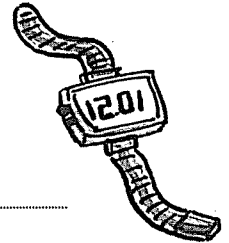
uitademen Ze om de beurt in het luchtbed

opnemen Danny met zijn horloge de tijd

volhouden Een meisje het wel een minuut

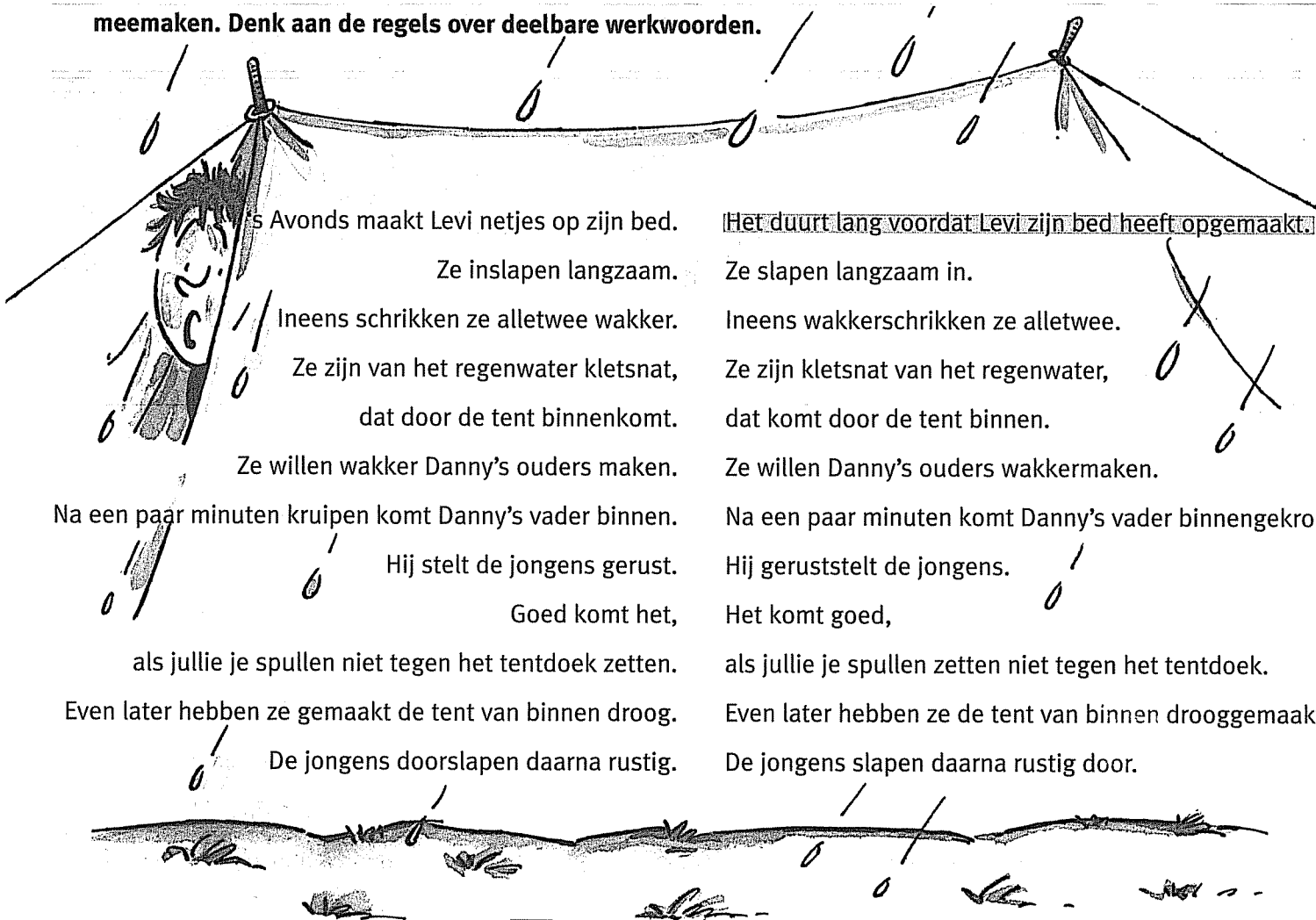
toejuichen De jongens het meisje

opblazen Imca heeft gewonnen en hun luchtbedden zijn
.....

Uit de tent gelokt!

- 1 Kies tussen links en rechts. Kleur alleen de goede zinnen. Daarin lees je wat Danny en Levi 's nachts meemaken. Denk aan de regels over deelbare werkwoorden.

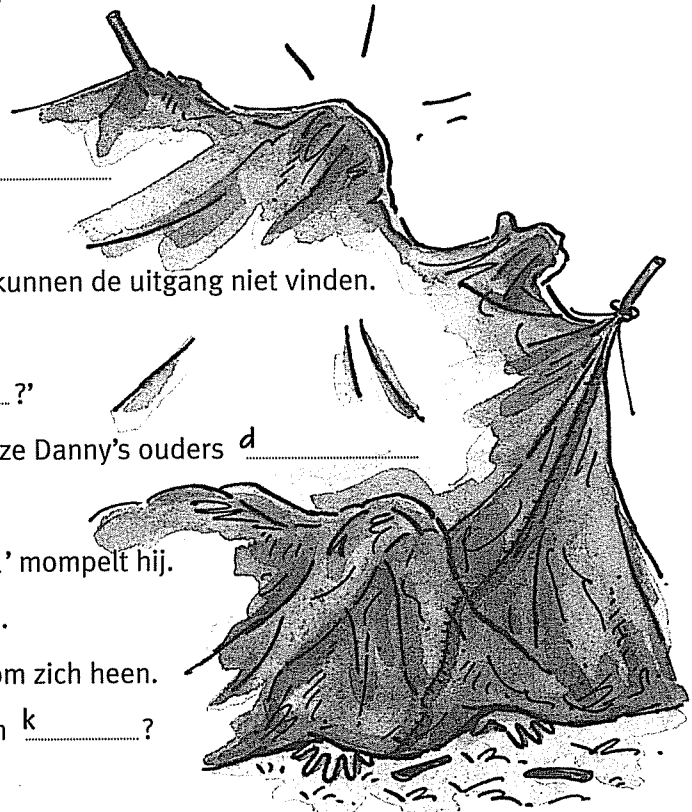

2 Ook de rest van de nacht verloopt niet zo rustig. Zet het eerste deel van het werkwoord op de goede plaats.

Vul de letter onderin het letterblok in.

Kies uit: *inslapen - wakkerschrikken - toedekken - uitkruipen - instorten - wakkerschreeuwen - opzetten - opstaan - uitvreten - uithalen*

- 1 De jongens g..... slapen weer h **in**.....
 - 2 Halverwege de nacht r..... schrikken ze weer a.....
 - 3 Het tentdoek a..... dekt hen helemaal r.....
 - 4 Ze willen gauw de tent i..... kruipen p..... maar kunnen de uitgang niet vinden.
 - 5 'De tent is n..... gestort j.....' moppert Levi.
 - 6 'Kan jouw vader dan geen tent g..... zetten e.....?'
 - 7 Voor de tweede keer in één nacht s..... schreeuwen ze Danny's ouders d.....
 - 8 Danny's vader m..... staat snel i.....
 - 9 'Wat a..... vreten jullie toch de hele nacht e.....' mompelt hij.
- Maar hij bevrijdt de jongens snel uit hun benarde positie.
- Naast de tent liggen een paar losse haringen. Ze kijken om zich heen.
- 10 Wie zou deze flauwe grap hebben willen f..... halen k.....?

We zullen die

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
h									

wel pakken, bromt Danny half in slaap.

① Soms kunnen de twee delen van het werkwoord los van elkaar geschreven worden. Doe dat maar.

De jongens besluiten om
te gaan optreden tegen de haringdief.

..... te gaan tegen de haringdief.

Om de haringen wikkelen ze brandnetels
waardoor de dief de haringen niet kan vastpakken.

waardoor de dief de haringen niet kan

Het is toch te gek, dat je niet
veilig in je tent kunt inslapen.

veilig in je tent kunt

Ze spannen ook lijntjes rond de tent om
de dief te laten struikelen
voor het geval hij wil wegrennen.

voor het geval hij wil

Ze bedenken een plan, waardoor ze
de dief kunnen beetnemen.

de dief kunnen

Of hun plannetje zal lukken
dat zullen ze moeten afwachten.

dat zullen ze moeten

2 Kijk goed of de zinnen met de scheidbare werkwoorden kloppen. De zinnen die goed zijn, vertellen samen wat er 's avonds gebeurt. Kleur het hokje ervoor. Zet de letter in het letterblok en je weet wat de dief daar deed.

- w** 's Avonds afwachten de jongens rustig in de tent.
- g** Bij elk geluidje stoten ze elkaar aan.
- o** Ze inslapen bijna direct.
- r** Na een paar uur horen ze iets of iemand aankomen.
- a** De jongens voelen dat er haringen worden losgetrokken.
- u** Ze horen niet dat de dief schreeuwt het uit.

- t** Ze horen ook niet dat de dief rent weg.
- z** De brandnetels houden de haringdief blijkbaar niet tegen.
- e** De jongens staan voorzichtig op.
- r** Ze kunnen grijpen de dief zo beet.
- n** Eenmaal buiten zien ze de dief weglopen.

De dief was een hert. Die was aan het

g					
---	--	--	--	--	--

① Met alle tentavonturen achter de rug, besluiten Danny en Levi eindelijk naar het campingstrand te gaan.

De werkwoorden kunnen hier ook gescheiden worden. Vul het eerste deel van het werkwoord in.

1 'Eindelijk op het strand,' zuchten Danny en Levi,

als ze op het strand zijn aangekomen.

als l _____ ze op het strand w aan zijn
gekomen k _____

2 Ze hebben al gauw een plekje gevonden,

waar ze hun spulletjes kunnen neerleggen.

waar ze w _____ hun spulletjes o _____
kunnen leggen a _____

3 Verderop ligt een man in het zand,

waarmee de jongens een grapje willen uithalen.

waarmee de jongens a _____ een grapje
e _____ willen halen c _____

4 De man wordt niet wakker,

hoewel ze hem aan het ingraven zijn.

hoewel ze s _____ hem d _____
aan het graven zijn h _____

5 De man wordt na lange tijd wakker en,

hoewel hij wil opstaan lukt dat niet.

hoewel t _____ hij e _____ wil staan r _____
lukt dat niet.

6 Het is door het gewicht van het zand,

dat hij wordt tegeengehouden.

dat d _____ hij n _____
wordt gehouden e _____

7 Het lukt de jongens niet om de man te bevrijden,

omdat ze hun buik moeten

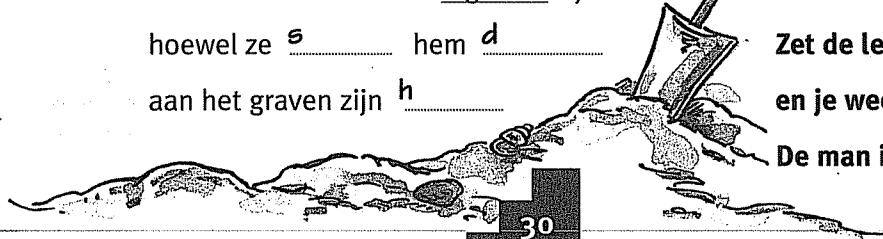
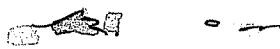
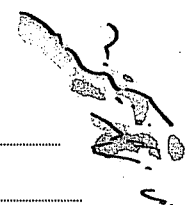
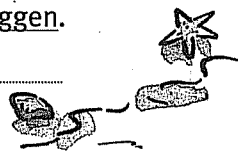
vasthouden van het lachen.

omdat ze r _____ hun buik d _____
moeten houden van het lachen t _____

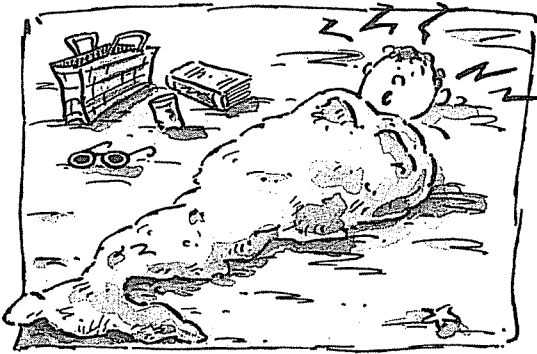
Zet de letters van de ingevulde plekken achter elkaar
en je weet hoe de man het vindt.

De man is

1	2	3	4	5	6	7
W						

2 Zoek alle deelbare werkwoorden. Schrijf ze op. Het tweede deel is steeds onderstreept.

De man worstelt maar om eruit te komen, weglopen
terwijl de jongens weg willen lopen.

Dan geeft de man het op. Hij kijkt naar de
hoop zand, terwijl hij ligt bij te komen.

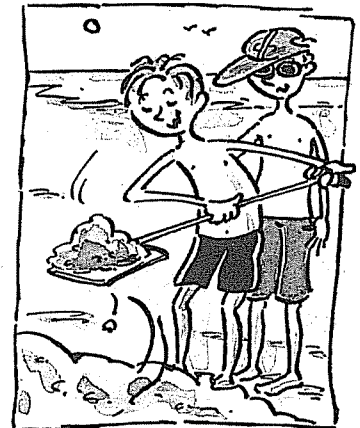
Opeens begint hij te lachen en de jongens
vragen zich af wat er aan de hand is.

‘Ik geef toe dat ik er heel charmant uitzie,’ zegt de man. Hij lacht. ‘Ik heb me wel eens
voorgesteld hoe ik er uit zou zien als zeemeermin. Nou weet ik het.’ Na deze woorden zijn
de jongens niet meer bang om de man uit te graven.

3 Onderstreep beide delen van het werkwoord. En schrijf het hele werkwoord op.

- 1 Wat ziet de man er wonderlijk uit!
- 2 Hij kan wel meedoen aan de zandmonster-verkiezing.
- 3 Alsof hij een zandpak aan heeft gedaan.
- 4 Ook zijn zwembroek zit vol zand.
- 5 Maar de man schatert het uit.
- 6 De jongens lachen wat schaapachtig mee.

uitzien

- ① Na hun zanderig avontuur gaan Danny en Levi terug naar hun handdoeken. Maar waar zijn die?

De zinnen hieronder kun je anders schrijven door het eerste deel van het scheidbare werkwoord ergens anders te plaatsen. Doe dat maar.

- 1 Ze blijven maar turen over het strand, omdat ze hun eigen spullen

niet kunnen terugvinden.

niet terug kunnen vinden.

- 2 Levi probeert zich te herinneren, waar hij

zijn spullen heeft neergelegd.

zijn spullen

- 3 'Ze lijken wel van de aardbodem verdwenen,' prevelt Levi, vlak voordat hij een puntje

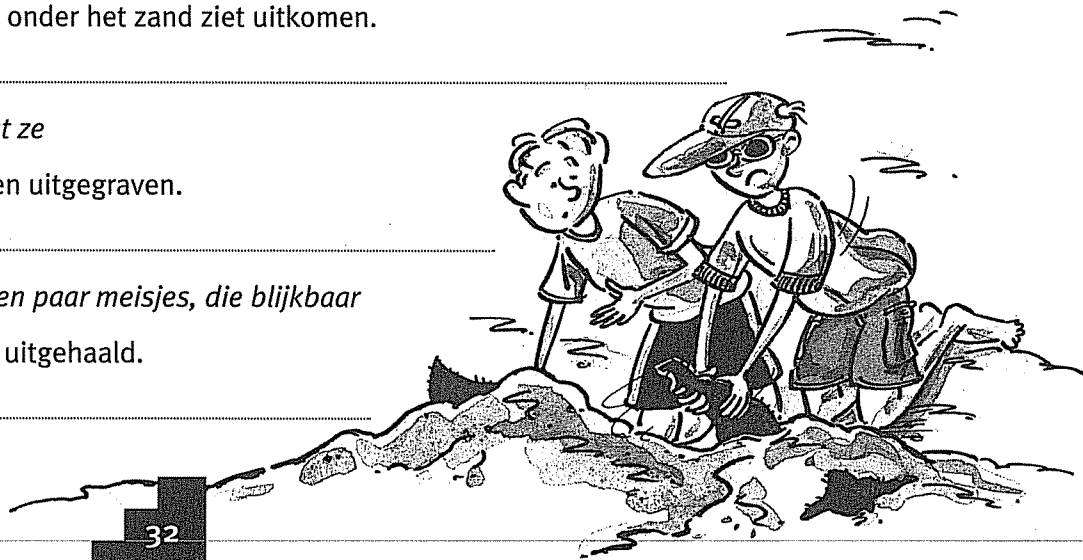
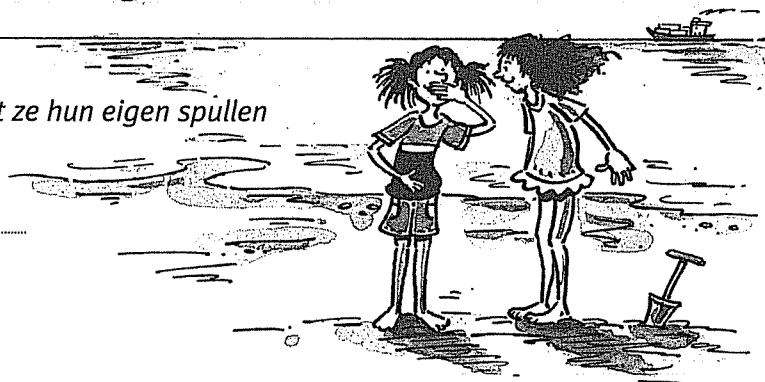
van zijn handdoek onder het zand ziet uitkomen.

- 4 Het duurt even, voordat ze

hun spullen hebben uitgegraven.

- 5 Wat verderop zien ze een paar meisjes, die blijkbaar

deze grap hebben uitgehaald.

2 Lees de tekst goed en omcirkel het goede rondje.

De meisjes ¹ weglopen snel. De jongens kijken teleurgesteld, omdat ze zijn ² beetgenomen. Hun eigen grapje vonden de jongens veel leuker. Ze willen niet ³ toegeven dat de grapjes wel erg op elkaar lijken. Uiteindelijk ⁴ opeten ze hun boterhammen maar. Het knispert en knarst tussen hun tanden.

1 Wat moet er met het woordje *weg* uit *weglopen* gebeuren?

- a zo laten staan
- b tussen lopen en snel zetten
- ☒ c achter snel zetten

2 *beet* uit het woord *beetgenomen* kan verplaatst worden.

Waar moet beet dan staan?

- a tussen omdat en ze
- b tussen ze en zijn
- c na genomen

3 Wat moet er met *toe* uit het woord *toegeven* gebeuren?

- a zo laten staan
- b tussen ze en willen zetten
- c tussen willen en niet zetten

4 Wat moet er met *op* uit *opeten* gebeuren?

- a zo laten staan
- b tussen ze en hun zetten
- c achter maar zetten

1 Bij veel werkwoorden horen voorzetsels. Denk maar aan: ik houd van voetballen, ik kijk naar de tv.

Wat hoort hieronder bij elkaar? Zet een streep onder de woorden die bij elkaar horen en schrijf ze alle 15 op.

‘Alleen met mat van de glijbaan,’ staat er op een bordje.

Tom en David staren er naar. ‘Hier heb ik echt een hekel aan,’

zegt David. Samen met Tom moppert hij over deze regel.

Iedereen, behalve Tom en David, pakt keurig een matje en

wacht op zijn beurt. ‘Wij geven er de voorkeur aan om zonder

matje te gaan,’ zeggen ze uit de hoogte. ‘Wij twijfelen aan de zin

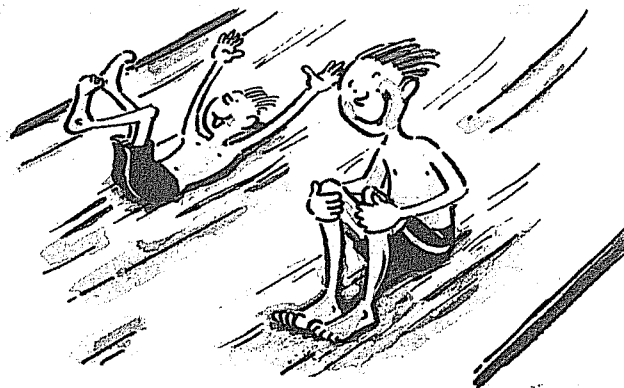
van een matje.’ De anderen proberen de jongens te overtuigen van het nut van zo’n matje. De jongens zijn doof voor

de smeekbeden. Wel richten ze zich tot een badmeester om te informeren naar de reden van die matjes. Maar de

badmeester geeft geen antwoord op de vraag en waarschuwt alleen voor de gevolgen. De jongens volharden in

hun beslissing om zonder matje van de glijbaan te gaan. Ze storten zich op de glijbaan. Beneden weten ze alle

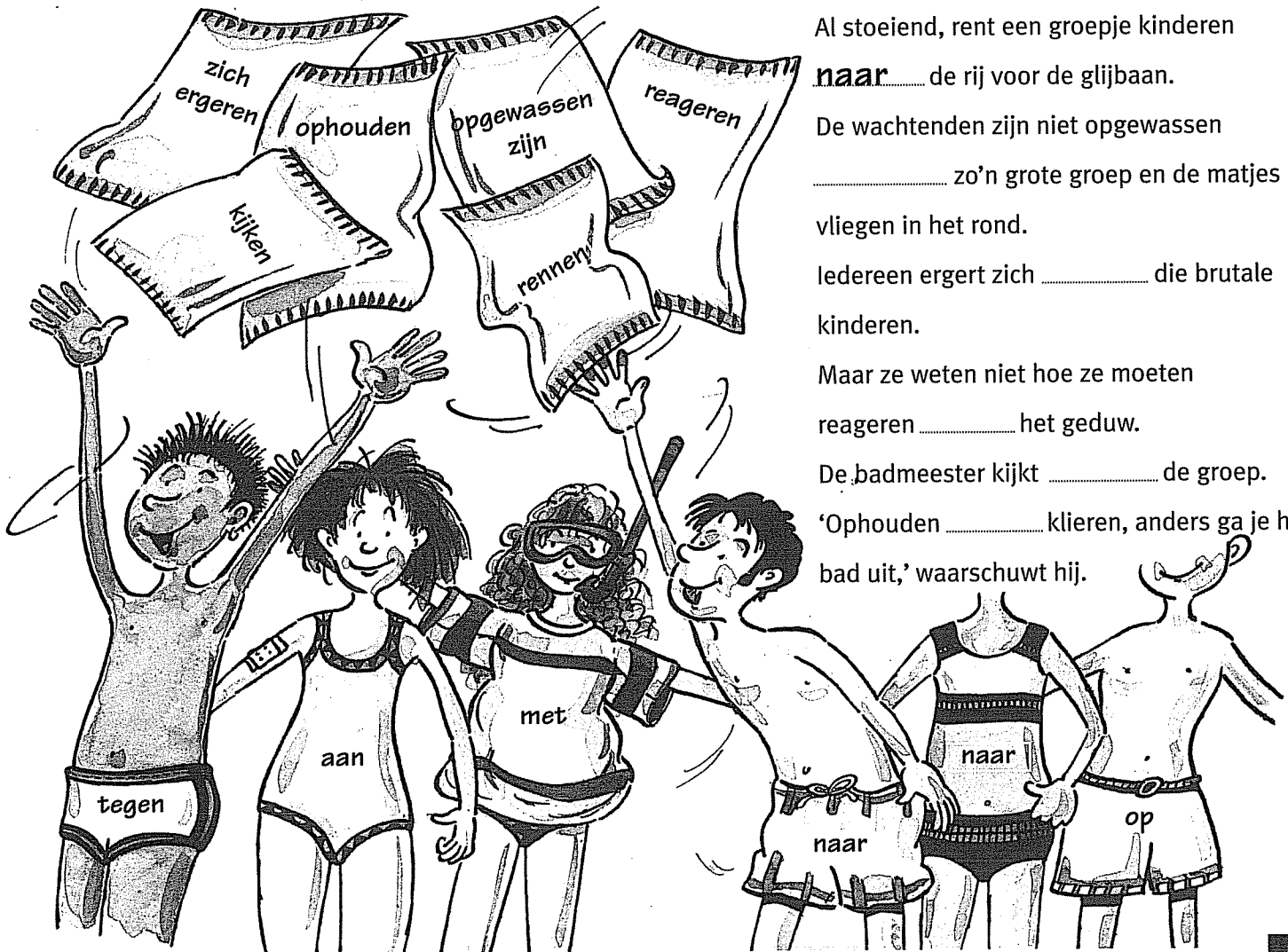
aandacht op zich te vestigen. De helft van hun zwembroek is verdwenen!

staren naar

een hekel hebben aan

2 Ga na welk matje bij wie hoort. Geef die dezelfde kleur en je weet welk voorzetsel je moet invullen.

Al stoeiend, rent een groepje kinderen **naar** de rij voor de glijbaan.

De wachtenden zijn niet opgewassen _____ zo'n grote groep en de matjes vliegen in het rond.

Iedereen ergert zich _____ die brutale kinderen.

Maar ze weten niet hoe ze moeten reageren _____ het geduw.

De badmeester kijkt _____ de groep.

'Ophouden _____ klieren, anders ga je het bad uit,' waarschuwt hij.

- 1 Wil je weten wat er gebeurt als je zonder matje de glijbaan afgaat? Kies het juiste voorzetsel maar.

'Ik ben verslaafd aan glijbanen,' gilt Tom.

(verslaafd zijn **op, met, aan**)

David is het helemaal eens Tom.

(eens zijn **op, met, in**)

Ze genieten de afdaling.

(genieten **door, voor, van**)

Ze schrikken de hitte bij hun achterste.

(schrikken **van, met, naast**)

'Wat was dat?' roepen ze beiden.

Maar ze besteden er verder geen aandacht

(aandacht besteden **over, met, aan**)

Ze bereiden zich voor de duik in het water.

(zich voorbereiden **op, in, voor**)

Als ze uit het zwembad stappen,

lacht iedereen Tom en David.

(lachen **om, met, van**)

'Waar kijkt iedereen toch ?'

fluistert David tegen Tom.

(kijken **om, onder, naar**)

Mara wijst de broeken van de jongens.

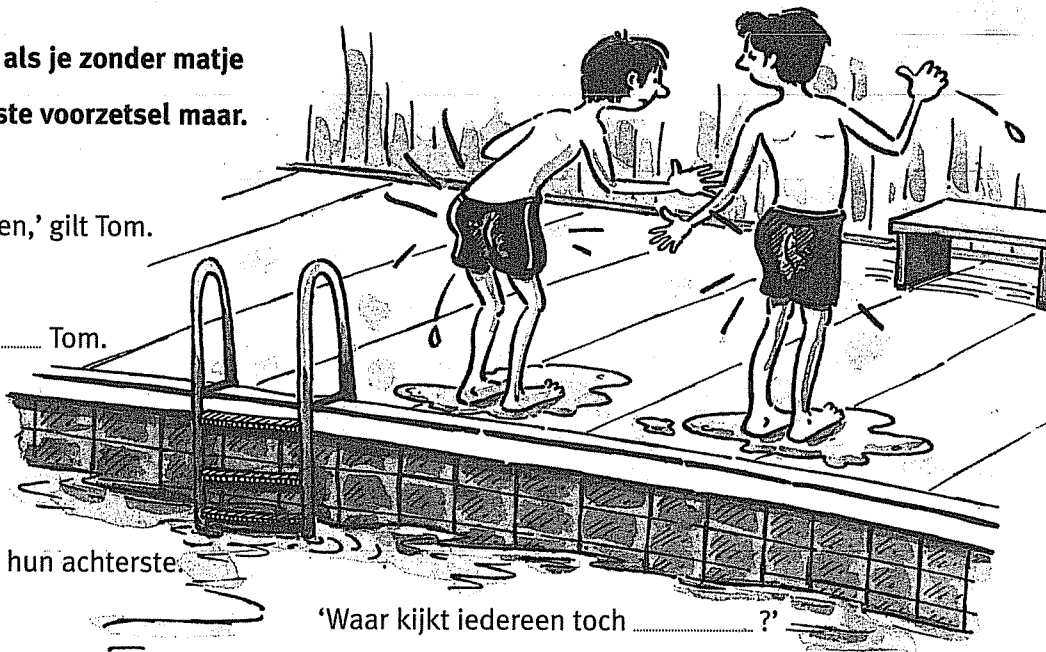
(wijzen **naar, tot, aan**)

De achterkanten zijn bijna verdwenen.

Wat hebben ze er een spijt

dat ze geen matje hebben genomen!

(spijt hebben **met, van, op**)

2 Zoek de voorzetsels en werkwoorden bij elkaar. Zet de letters die voor de voorzetsels staan in het hokje
 vooraan. Je leest dan wat David en Tom gaan doen. Ze zijn moeten hun

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

z	zich ontfermen <i>over</i>	m	<i>van</i>
	volharden	r	<i>met</i>
	zich ergeren	e	<i>aan</i>
	spijt hebben	z	<i>over</i>
	zich schamen	b	<i>voor</i>
	eens zijn	w	<i>in</i>
	opgewassen zijn	o	<i>tegen</i>
	een hekel hebben	k	<i>op</i>
	antwoord geven	e	<i>aan</i>
	genieten	e	<i>aan</i>
	informeren	n	<i>om</i>
	zich voorbereiden	m	<i>van</i>
	aandacht besteden	k	<i>op</i>
	lachen	a	<i>naar</i>

1 De kinderen gaan een patatje kopen. Vul maar in.

f in de buurt van

i met behulp van

e tegelijk met

s in de richting van

r met uitzondering van

e in plaats van

j met het oog op

t op dat moment

2 Vul het juiste voorzetsel in.

De vrienden gaan rustig met (in, met, van) hun etenswaren (op, in, aan) de rand van de vijver zitten. (gedurende, om, tijdens) een paar minuten is het helemaal stil. Ineens schrikken ze (van, met, tegen) een luid geschreeuw. Het is de patatboer die scheldt (naar, op, over) een nieuwe besluiteloze klant. (door, van, met) schrik laat Mara haar patatzakje vallen. 'Die man ergert zich wel snel (aan, tot, in) zijn klanten,' zegt David. Hij staat op (door, van, om) het zakje op te ruimen. Maar daar krijgt hij spijt (met, door, van). (dankzij, wegens, per) een kledder mayonaise glijdt hij uit en zijn patatzakje belandt (tussen, in, op) de vijver. Beteuterd kijkt hij (op, in, naar) zijn frietjes, drijvend op het water.

Ze lopen het zwembad uit en komen ¹ in de buurt van de patatkraam in het park. Iedereen maakt een keus, ²

..... Mara. Die twijfelt. ³

..... haar vriendinnen kiest ze voor de kroket. 'Oh nee,' bedenkt ze zich, ik wil toch patat ⁴ een kroket.

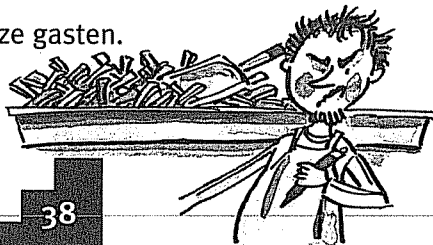
Net ⁵ gooit de patatbakker een kroket in het vet. 'Doe mij toch maar patat zonder mayonaise,' zegt Tom

⁶ zijn portemonnee.

⁷ deze opmerking doet de patatbakker mayonaise op zijn friet. Hij werpt een boze blik ⁸

..... deze besluiteloze gasten.

1	2	3	4	5	6	7	8
f							

3 Wat moet er gebeuren met die natte friet? Je leest het hieronder. Vul het juiste voorzetsel in.

Een parkopzichter wijst boos **naar** (1 *e naar t toe d tot*) de frietjes in het water en richt zich (2 *n naar g in e tot*) David. 'Je bent het vast (3 *n met o mee r tot*) me eens dat dit niet kan,' zegt hij (4 *a aan d tegen e naar*) David. 'Ik heb er spijt (5 *e van t over m in*) en zal het opruimen,' piept David. Net (6 *h tegen n op i binnen*) dat moment strijkt er een vlucht eenden neer (7 *v aan j op p naar*) de vijver. De eenden storten zich (8 *k tegen i in a op*) de frietjes. Ze slobberen de frietjes naar binnen en genieten er duidelijk (9 *c van n in o op*). Daarna stappen ze (10 *h uit l naar b van*) de vijver en waggelen ze tevreden in de richting (11 *s rond t van r in*) een bloemperk. De opzichter is nog steeds niet tevreden, want de eenden vernielen de bloemen.

Wat moet David nu doen?

Vul de letters in.

David moet op

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
e										

4 Kleur het goede rondje.

Behalve een paar minuten denkt David na hoe hij dit aan moet pakken.

Wat kun je het beste doen met: behalve?

- a zo laten staan
- b vervangen door: gedurende
- c vervangen door: vanwege

Dan sluipt hij in de richting bij de eenden.

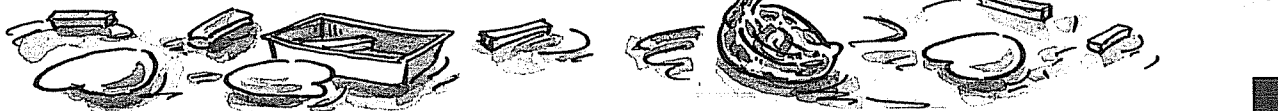
Wat kun je het beste doen met: bij?

- a zo laten staan
- b vervangen door: langs
- c vervangen door: van

Voor een woeste kreet springt hij op en alle eenden schieten de lucht in.

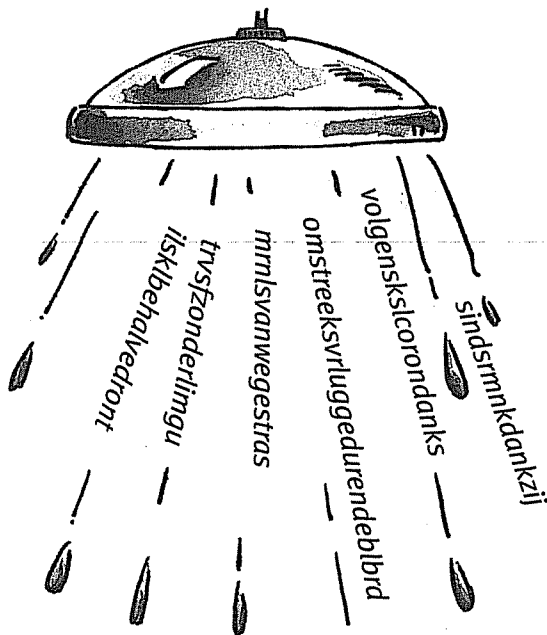
Wat kun je het beste doen met: voor?

- a zo laten staan
- b vervangen door: met
- c vervangen door: op

1 Tom gaat met een clubje vrienden en vriendinnen zwemmen. Eerst kleden ze zich om en gaan dan even onder de douche. Welke negen goede woorden herken je in de douchestralen?

[illegible]

2 De zinnen links en rechts betekenen hetzelfde. Gebruik de 'waterstraalwoorden' maar.

'Ik ben hier na vorige zomer niet geweest,' zegt Tom. Ze waarschuwen niet, maar duwen plotseling de anderen het water in.

De worsteling met Mara duurt ongeveer een halve minuut. Al gauw ligt iedereen in het water, alleen Tom en David niet. Omdat het water koud is, bibbert iedereen.

‘Alles is overeenkomstig ons plan verlopen,’ grinnikt Tom. ‘Naar mijn mening horen jullie ook in het water,’ zegt de badmeester en geeft hen een duwtje.

'Ik ben hier sinds vorige zomer
niet geweest,' zegt David.
Plotseling, maar
waarschuwing, duwen ze de
anderen het water in.

De worsteling met Mara duurt
..... een halve minuut.

Al gauw ligt iedereen in het water,
..... Tom en David.

..... het koude water
bibbert iedereen.

‘Alles is plan
verlopen,’ grinnikt David.
‘..... mij horen jullie
ook in het water,’ zegt de
badmeester en geeft hen een
duwtje.

3 Vul het juiste voorzetsel in. Kies uit:

(u) volgens (i) gedurende (s) behalve (m) vanwege
(n) ondanks (t) omstreeks (a) dankzij (r) zonder

De meisjes zijn uit hun hum ¹ vanwege de in-het-water-smijtpartij. 'Blijf even uit onze buurt,' sissen ze naar Tom en David.

² jullie is onze middag verpest. We willen even

³ jullie zijn!' Ze fluisteren geheimzinnig en spieden in het rond. ⁴ vier uur zwemmen ze naar Tom met zijn blauwe zwembroek. Ze duwen en houden hem

⁵ een paar seconden onder water. En even later duwen ze hem nog een keer onder, ⁶ zijn gegil.

⁷ mij heeft Tom zijn lesje nu wel geleerd,' zegt Mara, en ze trekt hem weer boven. Iedereen begint hard te lachen,

⁸ de onbekende boze jongen in zijn blauwe zwembroek. De meisjes krijgen een vuurrode kleur.

En de echte Tom, die alles vanaf de rand van het zwembad heeft gezien, lacht het hardst.

De jongen heet

1	2	3	4	5	6	7	8
m							

4 Kleur steeds het voorzetsel dat niet past.

1 een week is het nieuwe overdekte zwembad geopend.

sedert

sinds

volgens

2 de vakantie, is het druk in het zwembad.

vanwege

behalve

3 Het zwembad is zo vol dat er bijna niemand meer kan.

bij

in

tussen

4 Je mag niet meer de duikplank het water in.

via

per

5 Dit het gevaar om bovenop iemand te springen.

vanwege

wegens

vanaf

6 Het zwembad sluit vijf uur en dan mag niemand er meer in.

omstreeks

bij

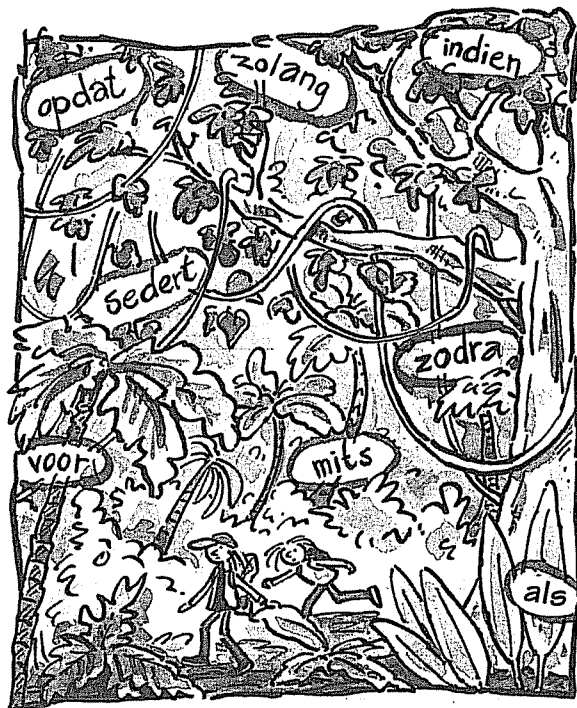
rond

7 de vakantie blijven we naar het zwembad gaan.

volgens

tijdens

- ① Amal en Bo zijn op avontuur. Ze banen zich een pad door de wildernis. Welke 8 woorden zie je?

- 1 indien 5
- 2 6
- 3 7
- 4 8

- ② Op hun pad staat opeens een dreigend wildzwijn.

Wat moeten ze doen? Gauw pakt Amal haar junglehandboek. En ja hoor, daar staat in wat ze moeten doen. Maar wat betekenen die onderstreepte woorden toch?

Indien een zwijn op je pad komt, blijf dan stilstaan. Zoek de dichtstbijzijnde boom uit, opdat je er snel in kunt klimmen. De boom is geschikt, mits je er makkelijk in kunt klimmen. Ren er naartoe, zodra het zwijn even is afgeleid. Zorg dat je bij de boom bent voor het zwijn er is. Je bent veilig als je in de boom zit. Blijf in de boom, zolang het zwijn in de buurt is. Dit is de enig juiste manier om van een zwijn af te komen, sedert mensenheugenis.

- mits op voorwaarde dat sinds
- als meteen als
- wanneer al de tijd dat
- met de bedoeling dat voordat

3 Bo en Amal zitten te bibberen in de boom. Nu zijn ze wel veilig, maar straks?

Gebruik elk woord één keer. Kies uit:

als - mits - maar - zolang - opdat - zodra

Bo heeft honger, **maar** haar tas staat onderaan de boom. Eten kunnen ze niet, dat beest daaronder zit.

Amal en Bo gooien vanuit de boom met steentjes, het zwijn wegloopt.

Dat is mooi wilderniswerk!

Ze klimmen naar beneden, het zwijn uit het zicht is.

..... ze veilig beneden zijn, willen ze wat voedzaams eten. 'Everzwijn in saus,' staat er op een potje. 'Lang houdbaar, koel bewaard.'

4 Even later moeten Amal en Bo een rivier oversteken. Gebruik:

mits - voordat - als - indien - sedert - zolang - totdat - zodra

1 We moeten over de boomstammen, ... we naar de overkant willen.

2 ... we voorzichtig zijn, zal dat wel lukken.

3 Bo aarzelt even ... ze naar de derde boomstam springt.

4 ... wanneer hebben boomstammen ogen? vraagt Bo.

5 Amal en Bo staan ze te trillen op hun benen, ... ze begrijpen dat het niet om gewone boomstammen gaat.

6 Dapper springen ze door, ... ze veilig aan de andere kant komen.

7 ... Amal en Bo aan de overkant zijn, kijken ze achterom.

8 ... we leven, steken we deze rivier nooit meer over!

① Diep in het woud versperren lianen de weg van Amal en Bo.

Maar ze hakken zich een weg. Kies de goede voegwoorden.

Amal en Bo komen op een open plek, (¹ *z* voordat *r* nadat

⁵ *zolang*) nadat ze de laatste liaan hebben gekapt. Een

aapje pakt Amal en Bo bij de hand, (² *i* omdat *e* indien *o* opdat)

..... ze hem volgen. (³ *o* als *n* indien *d* mits) ze op

een heuveltje staan, zien ze in de verte een hutje. Het aapje loopt

verder, (⁴ *e* totdat *k* tenzij *d* terwijl) Amal en Bo zich

afvragen van wie dat hutje is. Er komt rook uit het hutje, (⁵ *e* tot

b alsof *i* sedert) er iemand woont. 'Kijk eens in je

boekje, (⁶ *i* nu *k* want *a* of) hier geen wilden wonen,' zegt

Amal. (⁷ *a* voordat *n* alhoewel *v* zodat) Bo dat kan

doen, zijn ze al bij het hutje. Het aapje trekt hen mee, (⁸ *g* en

r hoewel *h* indien) Amal tegenstribbelt. 'Ga

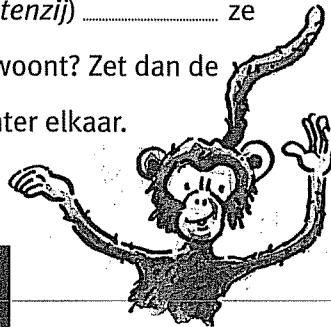
zitten,' krast een stem, (⁹ *d* zodra *g* en *r* tenzij) ze

binnen zijn. Wil je weten wie het hutje bewoont? Zet dan de

letters van de gebruikte voegwoorden achter elkaar.

Hier leeft professor

1	2	3	4	5	6	7	8	9
r								

② Professor Roodbaard

doet zijn verhaal.

Voeg zijn zinnen maar
aan elkaar met het
gegeven voegwoord.

Het is lang geleden. Ik ben hier gaan wonen.

sinds Het is lang geleden, sinds

Ik wil mijn verhaal wel vertellen. Jullie
luisteren goed.

mits

Ik wilde het leven hier onderzoeken. Ik wilde
beroemd worden.

omdat

Dit is een bijzonder gebied. Ik kon veel
bijzonders ontdekken.

zodat

Ik wilde snel terug naar huis. Iedereen zou
ik kunnen vertellen hoe mooi het hier is.

opdat

Thuis besloot ik om naar het oerwoud
terug te gaan. Ik ben hier gelukkig.

want

3 Amal en Bo willen wel weer terug naar de bewoonde wereld.
Zet een rondje om de letter voor het juiste voegwoord. Met deze letters vind je het antwoord.

1 Ze eten nog een keertje, **voordat** Amal en Bo vertrekken.

(W) voordat **g** nadat **v** sedert **b** zoals

2 De professor kookt, Amal en Bo kunnen genieten.

a voordat **e** totdat **o** zodat **i** sinds

3 ze hun bord met eten voor zich hebben, hebben
Amal en Bo geen trek meer.

n alsof **p** indien **r** zodra **l** opdat

4 'Wat is dit?' vraagt Amal, ze naar haar bord staart.

t zolang **o** tot **m** terwijl **s** maar

5 De professor smult van zijn maaltijd, hij niets gehoord
heeft.

e alsof **o** mits **s** zodra **k** mits

6 Amal en Bo eten het toch maar, er is niets anders.

f tot **u** opdat **n** want **z** omdat

Weet je wat de professor heeft gekookt?

1	2	3	4	5	6
W					

- ① Glitterboy is eraan gewend om op zijn wenken bediend te worden. Dat heb je met popsterren. Hij hoeft maar te wijzen en de mensen staan voor hem klaar. Zijn medewerker vertelt wat hij nodig heeft. Er zijn 14 verwijswoorden. Onderstreep die maar.

Glitterboy wil deze cola en niet die limonade.

Geef hem maar van die ijsklontjes uit deze koelkast.

Dat meisje moet zijn haar doen met die föhn.

Staat dit bloesje wel bij deze broek?

Dit podium is toch veel te klein voor deze beroemde popster!

Kunnen die lichten iets meer deze kant op schijnen?

Dat publiek moet deze popster goed kunnen zien!

- ② Glitterboy weet precies wanneer hij welk verwijswoord moet gebruiken. Hij heeft er zelfs een liedje over gemaakt. Glitterboy zingt het. Welk verwijswoord moet hij zingen? Kies dat maar.

Bij een de-woord wijs je met deze en die,

Er zit steeds een e in, zie je dat dan nie?

Denk maar aan deze popster en aan die melodie,

Die brengen het vast ver, denk je dat ook nie!

Bij een het-woord wijs je met dit en met dat,

Er zit steeds een t in, dus dat is wel wat.

Denk maar aan dit applaus of aan dat publiek,

Dat maakt me steeds weer heel energiek!

Zie het publiek, dat (die, dat) is helemaal stil.

En de gitarist, (dit, die) speelt als ik het wil.

De zangeressen, (die, dit) schrapen hun kelen.

Mijn lievelingslied, (dat, die) wil ik spelen.

Het laatste lied, (die, dat) zing ik tot slot.

Het geluid is goed, is (die, dat) geen genot?

Alle mensen, (die, dat) zijn tevreden.

Zo'n goed concert, (dat, deze) is lang geleden!

3 Naar welke woorden verwijzen die, deze, dat of dit?

Glitterboy heeft veel succes met zijn optreden.

¹'Dit wil ik altijd wel,' verzucht hij tijdens zijn concert. Hij glimlacht nog eens naar de meisjes,

²die vooraan bij het podium staan te dansen.

³'Die glimlach is geweldig!,' gillen de meisjes.

Eén van hen schrijft haar naam en adres op een stukje papier,

⁴dat ze in haar zak heeft. Wie weet, belt Glitterboy haar wel! Al gauw schrijft iedereen zijn naam en adres op de spulletjes, ⁵die

ze in hun zakken hebben. Alle adressen worden op het podium gegooid, waardoor ⁶dat al snel bedekt is met papiertjes,

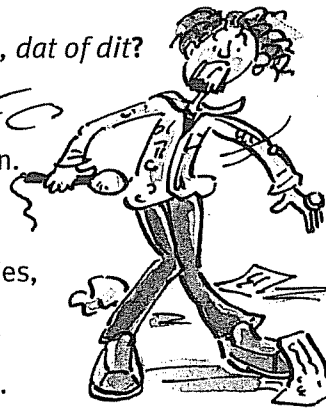
zakdoekjes en andere rommel. 'Wat een troep!' denkt Glitterboy.

'Waar komt ⁷die vandaan? Is het publiek ineens niet meer tevreden?' Gauw sluit hij zijn optreden af, ⁸dat nu voor hem verpest is.

En de adressen? ⁹Deze worden opgeveegd en belanden in de vuilnisbak.

Het optreden is in

1	2	3	4	5	6	7	8	9
r								

1 dit verwijst naar

2 die verwijst naar

r veel succes

m nog eens

n zijn optreden

o de meisjes

d Glitterboy

d het podium

3 die verwijst naar

4 dat verwijst naar

t glimlach

l haar naam

s geweldig

r een meisje

r meisjes

t een stukje papier

5 die verwijst naar

d hun zakken

6 dat verwijst naar

e de spulletjes

r het podium

s zijn naam en

f alle adressen

adres

t zakdoekjes

7 die verwijst naar

8 dat verwijst naar

9 deze verwijst naar

o Glitterboy

o tevreden

m de adressen

d troep

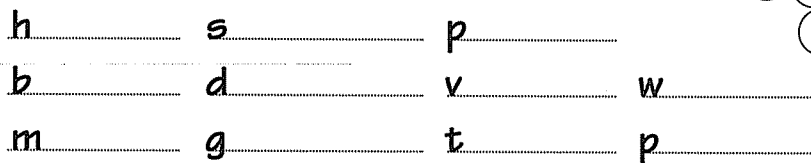
f verpest

f de vuilnisbak

t het publiek

a zijn optreden

t opgeveegd

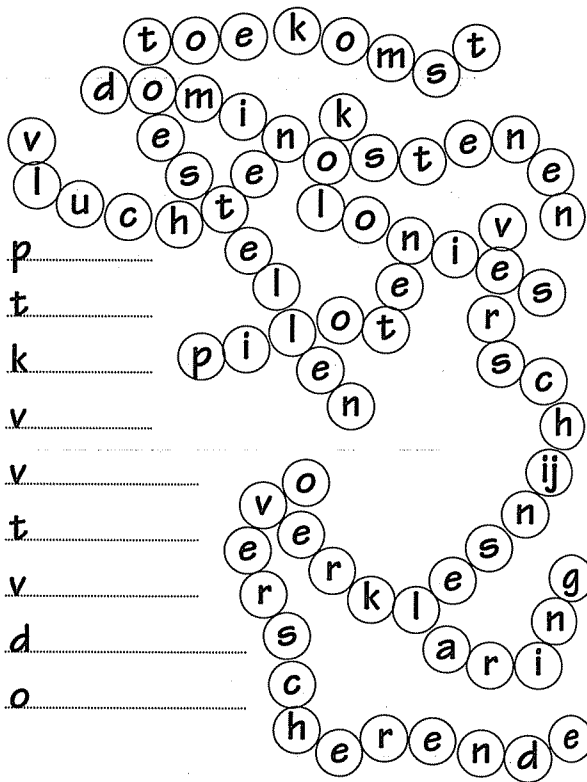
2 Vul de woorden uit de letterketting van 1 in.

Hond zet huis onder water

De Duitse **herder** Rudi doet vaak zijn tegen het Daarom heeft zijn baas hem in de badkamer opgesloten. Rudi heeft al de kraan van de opengedraaid. De benedenbuurman heeft de politie toen hij een plek op zijn zag en de druppels op zijn vielen. De politie heeft de opengebroken en de kletsnatte Rudi uit zijn benarde bevrijd.

3 Zoek de 9 woorden uit de letterketting.

4 Vul de woorden in die je in de letterketting bij 3 hebt gevonden.

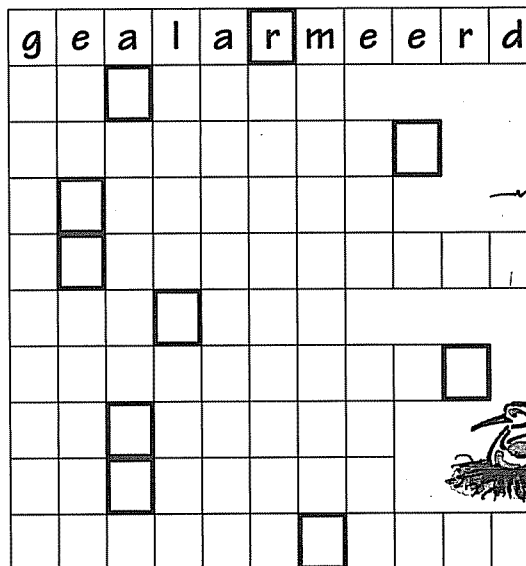
Piloten maken melding van omvallende pinguïns als zij met hun laag over het Zuidpoolgebied vliegen. De pinguïns vallen als achterover, als zij de vliegtuigen proberen te volgen. Geleerden gaan de komende tijd dit vreemde onderzoeken. Zij hopen met een duidelijke te komen.

5 Zet de letters uit de zwarte hokjes achter elkaar, dan weet je

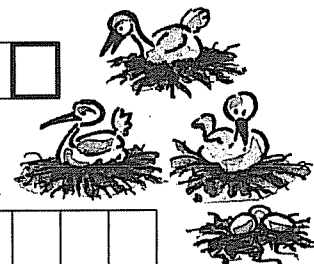
wat de pinguïns van de vliegtuigen vinden. Ze denken: Dit zijn

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
r									

- 1 Een ander woord voor gewaarschuwd is
- 2 Niet de vloer maar het
- 3 Stoelen, tafels en bankstellen zijn
- 4 Als een hond poept of plast dan doet hij zijn
- 5 Laag vliegende vliegtuigen zijn
- 6 Mensen die vliegtuigen besturen zijn
- 7 Een ander woord voor een uitleg is een
- 8 Het tegengestelde van het verleden is de
- 9 Broedgebieden van vogels zijn
- 10 Omvallende stukjes speelgoed zijn

vliegtuigen

- 1 Er staan twee woorden door elkaar. Deze woorden betekenen steeds hetzelfde. Dat noem je synoniemen.

Schrijf de synoniemen naast elkaar.

1
vreemd

2

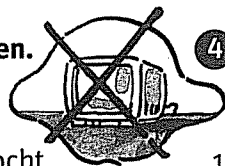
en
en
en
en
en
en
en
en
en
en
en
en
en

- 2 Vul synoniemen in.

Marije speelt met Leon op het trottoir *de* **stoep**. Ze moeten zolang mogelijk met hun ogen *dicht* rondlopen. Het is een *gevaarlijk* spelletje. Naast de stoep is een drukke *straat* Daar komt een auto heel snel aanrijden. De *bestuurder* ziet Marije *wandelen* Hij weet niet dat ze een *raar* spelletje speelt. *Opeens* steekt Marije over. 'Pas op, ' roept Leon. 'Hou toch op,' zegt Marije, 'je wilt zeker dat ik verlies.' De *botsing* komt hard aan. Marije ligt *buiten westen* De man brengt haar naar het *ziekenhuis* Daar komt Marije weer bij. Ze heeft een grote *buil* op haar hoofd. Ze doet dit spelletje nooit meer!

3 Onderstreep de synoniemen.

De dokter heeft Marije onderzocht.

verpleger - arts - hospitaal

Marije ziet er een beetje *bleekjes* uit.

witjes - gezond - blozend

De dokter kijkt *kwaad*.

vrolijk - boos - opgelucht

'Jij houdt *met opzet* je ogen gesloten.'

per ongeluk - expres - zomaar

'Daar is maar één *geneesmiddel* voor.'

hulpmiddel - ziekte - medicijn

'Een maand tv-kijken met je ogen *dicht*.'

open - gesloten - vast

Opeens zijn de ogen van Marije open.

plotseling - later - vroeger

'Ik wilde *alleen maar* van Leon winnen.'

eenzaam - nooit - slechts

'Jij bent wel snel *beter*,' zegt de dokter.

gezezen - eerlijk - ziek

4 Wat gaan Marije en Leon doen? Kies het goede synoniem.

1 *bleekjes*

4 *met opzet*

7 *bezorgd*

10 *arts*

2 *kwaad*

5 *geneesmiddel*

8 *hospitaal*

11 *opeens*

3 *thans*

6 *zuster*

9 *beter*

12 *dicht*

1							w										
2								s									
3	t					n											
4						p											
5											ij						
6											g	s					
7		o				r											
8											k						
9			g			n											
10			d														
11								i									
12											t						

Marije en Leon maken

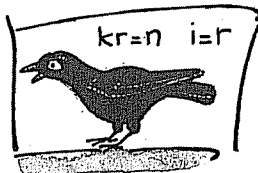
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

① Los maar op.

Gewoon is niet

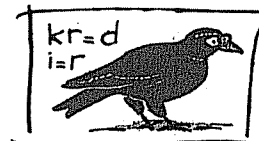
Fijn is niet

Eén schoen is geen

Hier is niet

Bezig is niet

Veilig is geen

② De lieve poes en de (gmn) gemene kraai.

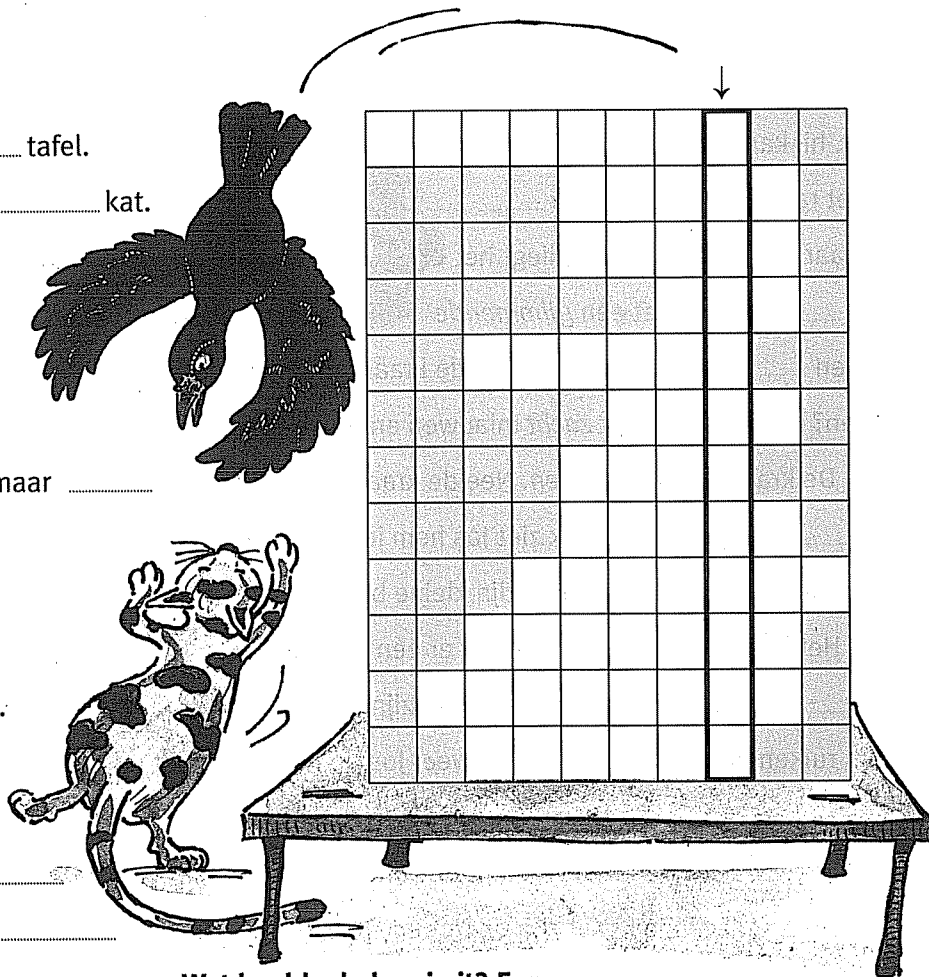
Vroeger waren *dikke* Jos en (*dnn*)*dunne* Wim *vijanden*. (*n*) zijn zede beste (*vrndn*) Toch zijnze allebei niet *hetzelfde*, maar heel(*vrshlnd*) Jos woontin het *centrum* en Wim woont in een(*btnwk*) Ze houdenallebei van dieren. Jos heeft een *domme*kat en Wim heeft een (*slmm*)kraai. Wim is heel *trots* op zijn kraai, Jos (*schmt*) zicheen beetje voor zijn kat. De kat is heel (*nghrzm*),terwijl de kraai altijd *goed luistert*. De kat *loopt steeds weg* en dekraai (*blft*) bij Wim thuis. Maar eigenlijk is de kraai behoorlijk*vals* en is de kat heel (*rlk*) De kraai pikt weleens eenkattenkeutel uit de kattenbak en legt die dan *onder* of (*p*) detafel. *Vrolijk* vliegt de kraai daarna weg en lacht de (*vrdrtg*)

..... kat uit die weer eens straf van Jos krijgt. Merkt Jos

het niet? De kraai is *schuldig*, de kat is (*nschldg*)

3 Zoek de tegenstellingen.

- 1 Als je niet *onschuldig* bent,
dan ben je **schuldig**.
- 2 Niet *op* tafel, maar tafel.
- 3 Een *slimme* kraai en een kat.
- 4 Als je ergens *komt*,
dan ga je ook weer
- 5 Houd op met *werken* en
ga maar
- 6 Deze poes is niet *gemeen*, maar
- 7 Als je niet *eerlijk* speelt,
dan speel je
- 8 Ik *schaam* me er niet voor.
Ik ben er juist op.
- 9 De *buitenwijken* liggen ver
van het af.
- 10 *Tegenwoordig* is niet
- 11 Soms worden *vijanden*
- 12 *Verdrietig* is niet

Wat haalde de kraai uit? Een

1 Betrapt! Bedenk
de tegenstellingen.

's Nachts, dus niet overdag ligt Jos wakker, hij kan niet Hij kijkt door het raam van *binnen* naar Komt daar iets *aanvliegen* of vliegt het weer ? Hij ziet een *glimmende* snavel en veren. Hé, dat is de kraai van Wim. Wat komt die doen? Hij hoort zijn kat *zacht* miauwen en tussendoor blazen. De kraai blijft niet *buiten*. Nee de kraai vliegt naar Bij de kattenbak ziet Jos hem iets *oprapen*, dat hij bij de bank laat Het zijn kleine balletjes. Jos pakt er eentje. Het lijkt wel een dropje. Jos wil er één *opeten* en het meteen weer uit. Bah, zijn mond *stinkt* en zijn vingers ruiken ook niet Nu weet Jos de *waarheid*, het is geen De kraai is de *dader* en de kat is het De kraai verdient dus *straf* en de kat een En Jos gaat zijn *onder-* en tanden poetsen.

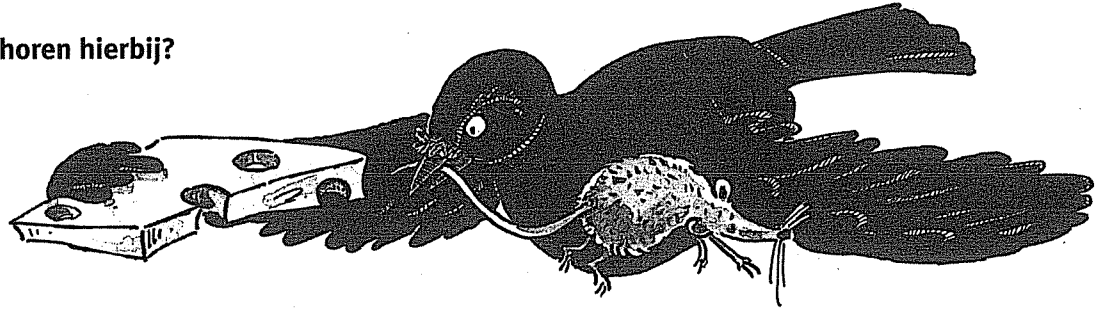
2 Zoek de tegenstellingen.

l wakker	n hard	t laten vallen
g 's nachts	t weggaan	e boventande
e binnen	i leugen	n wegvliegen
g dof	l uitspugen	s fris ruiken
	e slachtoffer	

oprapen	☒ t	laten vallen
ondertanden	☐	
glimmend	☐	
dader	☐	
aanvliegen	☐	
stinken	☐	
blijven	☐	
buiten	☐	
slapen	☐	
opeten	☐	
waarheid	☐	
zacht	☐	
overdag	☐	

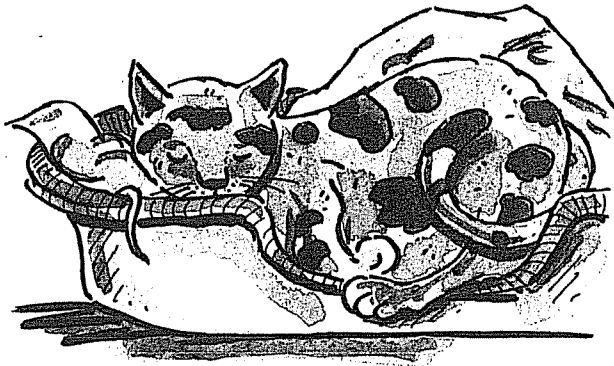
3 Welke tegenstellingen horen hierbij?

Onderstreep die.

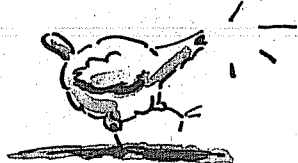
De kraai *moet* voor *straf* een hele *dag* in de *kelder* zitten. Daarna moet hij de poes *zoveel* eten *brenge*n, als die wil. De kraai mag *vlakbij* de kat niet *lachen* en *schreeuwen*. De kat mag de *hele* dag slapen en zij *krijgt* elke dag een *vetgemeste* muis *met* een stukje kaas. Dat is haar *beloning*. De kraai moet haar twee weken *verwennen*.

<i>moet</i>	verplicht	<u>mag</u>	wil
<i>straf</i>	beloning	gevangenis	lachen
<i>dag</i>	half uur	ochtend	nacht
<i>kelder</i>	flatgebouw	zolder	hoog
<i>veel</i>	meer	minder	weinig
<i>brenge</i> n	meenemen	krijgen	halen
<i>vlakbij</i>	ver weg	dichtbij	boven
<i>lachen</i>	plezier	huilen	schuilen
<i>schreeuwen</i>	fluisteren	roepen	zingen
<i>hele</i>	halve	twee	meer
<i>krijgt</i>	ontvangt	geeft	bestelt
<i>vetgemest</i>	dikker	lekker	afgeslankt
<i>met</i>	zonder	achter	voor
<i>beloning</i>	straf	bedankt	geld
<i>verwennen</i>	verzorgen	verwaarlozen	verdienen

- ① Kijk goed naar de tekeningen en maak de zin netjes af.

Dit is een kip zonder kop

Boer Bennie gaat met de kippen op

Als het kalf verdronken is,

dempt men de

Haantje de

- ② Het gaat niet goed met Boer Bennie. Vul het spreekwoord of de uitdrukking goed in. De letters tussen de haakjes helpen je.

Boer Bennie zit zich (*stijlkier*) stierlijk te vervelen. Hij wil geen contact met zijn bureu. Die praten toch maar als een (*kop zonder kip*) En meestal ook nog over (katjes en koelfjes) Vroeger was het anders. Toen was hij altijd (*hoontje de vaarste*) en overal als de (*penkip bij*) Maar nu heeft hij nergens meer zin in. Vorige week is er een (*pulf in de kat*) verdronken, Boer Bennie heeft daarna direct de put gedempt. Te laat natuurlijk. Maar het heeft geen zin (*oude kooien uit de sloet*) te halen. Boer Bennie is al somber genoeg, dat is een (*waarhoed als een kei*) Op zijn boerderij komt (*keen gip*) meer. 's Morgens staat hij voor (*daag en duw*) op, de hele dag werkt hij als een (*draap*) en 's avonds gaat hij (*hoendsmo*) met de (*koppen op stik*) Hoe moet dat nu met hem? Vanochtend keek hij uit het raam en zag de oplossing in (*letterskoeien*) voor zich.

3 Welke oplossing zag Boer Bennie? Zoek wat links en rechts bij elkaar hoort. Zet dan de goede invulletters maar in de rondjes. Je mag een woordenboek gebruiken. Kijk daarin bij de schuin gedrukte woorden.

Je *stierlijk* vervelen

Praten als een *kip* zonder kop

Over *koetjes* en *kalfjes* praten

Altijd *haantje* de voorste zijn

Er als de *kippen* bij zijn

Als het *kalf* verdronken is, dempt men de put

Oude *koeien* uit de sloot halen

Een *waarheid* als een *koe*

Er komt geen *kip*

Voor *dag* en *dauw* opstaan

Werken als een *paard*

Hij is *hondsmoe*

Met de *kippen* op *stok* gaan

Koeienletters

☒ **e**

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

overall *vooraan* *staan*

te laat *met een oplossing* *komen*

er heel snel *bij zijn*

heel vroeg *opstaan*

keihard *werken*

weer over oude fouten *beginnen*

onzin *kletsen*

heel grote *letters*

hij is erg *moe*

heel vroeg *naar bed* *gaan*

over onbelangrijke dingen *praten*

je heel erg *vervelen*

een hele duidelijke *waarheid*

er komt helemaal *niemand*

De oplossing voor Boer Bennie is:

1 Wil je weten wat Boer Bennie doet? Zet de passende letters maar in de rondjes. Gebruik eventueel je woordenboek en zoek daarin bij de schuin gedrukte woorden.

Een speld in een *hooiberg* zoeken

Blaffende *honden* bijten niet

Hij heeft zijn *schaapjes* op het droge

Nou breekt mijn *klomp*

De *kaas* niet van je brood laten eten

Een gegeven *paard* niet in de bek kijken

Lachen als een *boer* die kiespijn heeft

Hij heeft niets in de *melk* te brokkelen

De *stal* ruiken

Zij is het zwarte *schaap*

Er geen *gras* over laten groeien

Boer Bennie zet een

a

Niet uitstellen

Iets niet echt leuk vinden

Voor jezelf opkomen

Tevreden zijn met wat je krijgt

Stomverbaasd zijn

Hij heeft niets te vertellen

Het is niet zo erg als het lijkt

Dat is bijna onmogelijk

Zij krijgt overal de schuld van

Hij heeft genoeg geld verdiend

Je bent bijna thuis

e

e

r

t

e

n

d

a

i

v

t

a

2 Zet een rondje om het goede antwoord.

Gezocht: Een lieve boerin met groene vingers en een warm hart voor dieren. Ze moet een zonnig gezicht hebben met sprekende ogen. Boerinnen met appelwangen, bloemkooloren en aardbeienneuzen hoeven niet te schrijven.

Groene vingers zijn

n vingers met een groene kleur

j een teken dat je goed voor planten kunt zorgen

Een warm hart is

a echt warm

u een teken dat je lief kan zijn

Een zonnig gezicht is

c echt lichtgevend

d vrolijk en vriendelijk

Sprekende ogen kunnen

o echt praten

i laten zien wat je bedoelt

Appelwangen zijn

b van appels gemaakt

t bolle rode wangen

Bloemkooloren zijn

a eetbare oren

h grote lelijke oren

Wie wil er

kennismaken met boer Bennie?

j					
---	--	--	--	--	--

3 Schrijf de uitdrukkingen helemaal op.

De betekenis staat erboven.

vroeg opstaan

vr g t d v r n

heel erg dik

z v t l s n v r k n

eenvoudig te begrijpen

p j kl mp n nv l n

op het nippertje

m t d h kk n v r d sl t

slecht kunnen zien

k pp g

een probleem aanpakken

d k b d h r ns p kk n

Hoe ver ben je? _____

